Sri H. V. KOUJALGI.—Even then what I want to submit is this.

Mr. SPEAKER.—I am not going to hear the case. I am only trying to understand whether there is any *prima facie* case.

Sri H. V. KOUJALGI.—It is as good as hearing in open court.

Mr. SPEAKER.—This is a repetition of the procedure that was adopted in the old Mysore Legislative Assembly. This is also a repetition of the procedure that was adopted in 1958. At that time no objection was taken. Please tell me what procedure should I follow. Should I brush aside the procedure that was followed in that case?

Sri H. V. KOUJALGI.—He should be asked to give his statement in writing by giving a copy of the allegation against him and then you should come to a conclusion.

Mr. SPEAKER.—So he is trying to tell me that I should change the procedure.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Sir, after considering the whole matter you have already come to the conclusion that matter should be kept open and that members who are interested can come and examine the records. When you have concluded in this way, there is no point in Members trying to reopen it.

Mr. SPEAKER.—Now we go to the next item of business.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—What about my privilege motion?

Mr. SPEAKER.—I am giving a ruling.

MYSORE HEREDITARY VILLAGE OFFICES ABOLITION BILL, 1959. AS REPORTED BY JOINT SELECT COMMITTEE.

Motion to consider—Debate—(*contd.*)

† Sri S. D. KOTHAVALE (Chikodi).—Mr. Speaker, Sir, I rise to support in a general manner the principle underlaying the report of the Joint Select Committee. Question of law and constitution were raised by Hon'ble Members when the Minister was making his introductory speech, but in view of the explanation given by him I do not see any point in repeating those very consitutional points and legal objections. The question now arise whether there is necessity for abolition of the so called hereditary village offices.

As a matter of fact when the Bill was referred to the Joint Select Committee, the principle of the Bill, namely, the abolition of the hereditary village offices was accepted by this House and therefore, that question would not be taken up; but unfortunately, some of the Honourable Members, particularly Dr. Nagur raised the question again, whether it is feasible to abolish these hereditary offices Now as the question is raised, I would say a few words in regard to that matter.

(Sri S. D. KOTHAVALE)

I think it is a matter well known to the Hon'ble Members here that there was a great demand made by this House and a good case was made out for the abolition of the hereditary offices. If I remember correctly a resolution was moved and it was almost unanimously accepted in this connection. The resolution passed by the House recommended to the Government that early steps should be taken to abolish hereditary offices. But sometimes questions were asked by the Hon'ble Members, which were replied to by the Government, in which the necessity and the desirability of abolishing these hereditary offices were raised. Therefore, in view of almost the unanimous opinion of this House in support of the abolition of the hereditary offices, I think there should not be any question as regards the prorpriety of taking legislative action for the purpose of abolishing these hereditary offices. Not only that, If I were to place before the house the feelings in my constituency, I can say with confidence that many of these officers-Patils, Sannadhis, which are called in other parts Valikars or Toti Talwaris, many of them told me that they should be free from these hereditary offices as early as possible, that they have no interest in it. Times have changed and in the charged set up of the country and new democratic traditions that are being built, I think these hereditary village offices hsve become out of date and these petty offices as they are, of course create certain difficulties in the way of these hereditary offices enjoying same of the privileges and rights conferred u on the people of India by the Constitution. The Government has been urged to take very early steps for the abolition of these hereditary offices, Thesefore, the question arises as to whethre there is sufficient justification for the abolition of these offices. One important point which is well known to all the members is, what is the principle of hereditary appointment of some people in the State in view of our constitutional provisions. It is a well known fact that our country is a democratic republic and in such a constitutional set up, there is no room at all for any hereditary principle, In pursuance of this principle enunciated by our Constitution, the State Legislatures, the State Governments, the parliament and the Central Government have enacted many laws for the purpose of abolishing the hereditary principle. It is a well known fact that the Princely Order which governed a very substantial portion of this great country has been dissolved. Inams have been abolished.

Sri M. C. NARASIMHAN.—On payment of substantial compensation.

Sri S. D. KOTHAWALE'—I will come to that point. So far as the Bombay Karnatak area is concerne , all these district inams, by what ever name they are called, have been abolished. The hereditary village officers-Patils and Sannadhis and inferior officers only remain to be dealt with in the same fashion. Therefore, it is consistent with the constitutonal provisions, it is consistent with the spirit and letter of the Constitution that this relic of the offices held by Patils and Sannadis

and Valikars and Shanbhogs has to be done away with. I think the persons concerned and the hereditary village officers such as Patils, Shanbhogs and others realise the position and the trend of modern times and the wisdom of our constitutional provisions in Republican India, in democratic India. There is no scope at all for the principle of hereditary offices or hereditary employment and appointments. Therefore, it is in the fitness of things that the Bill has come not only because of justification under the constitutional provisions but because of the popular demand in this connection.

Sri D. DEVARAJ URS.—Has anybody pleaded for its continuance?

Sri S. D. KOTHAVALE.—Yes.

Sri V. P. DHEENDAYALU NAIDU.—Even if the point is raised, is it feasible, or possible legal or otherwise?

Sri S. D. KOTHAVALE.—That is exactly what I am going to say. Therefore, various confernecs were held by these hereditary village officers requesting the Government and the Legislature to take early steps in this connection. Of course by way of response, this Bill came to be introduced. It was sometimes alleged by some of the Honourable Members that the Government is very slack in this matter. They laid the blame at the doors of the Government in this connection, but when the Government came forth with this piece of legislation and took all the steps to implement the opinion expressed on the floor of the House and outside by the public in various conferences and otherwise, now some members come up and say that it is wrong to abolish the hereditary offices. I fail to understand the wisdom of such a position, of such an attitude now adopted by some members. I do not say much about that. It is sometimes made out that these hereditary offices were very poorly paid lot. I think this allegation can be justifiable in many ways. I am told some of the village officers have no land by way of remuneration; they get small emoluments from the State, sometimes 6¼ per cent of the revenue collections in the village and all that, The inferior servants such as Totis and Talaries get something like Rs. 4 5 and 6 annually. Of course, these emoluments are very very meagre as pointed out by the Joint Select Committee and there is no point in continuing them in the interests of these very persons; it is not paying them in any way; it is neither economical, nor financial wisdom to continue them. Many of them have said with justification that they want to be free from that type of thing, a type more aptly described by the expression 'serfdom'. A small piece of land is attached to these offices and human nature being what it is, sometimes these persons cling to it. Therefore, it is very necessary to free them from such a temptation, from a sense of what they call 'serfdom' and all that.

9-30 A.M.

Sir, from whatever angle this problem is looked at, whether it is constitutional view or whether it is the view of the anachronism of the village offices, in the present set up it is clear that the principle of

(Sri S. D. KOTHAVALE)

hereditary has no place in our constitutional set up. Therefore, persons affected by this Bill will realise this position and they should welcome it as it is really giving them a relief from their poorly paid services. They will be free to enjoy the constitutional provisions available to all the people and participate in the great and economic and political enterprise that we are having in the whole of India. After we adopted the constitution in 1950, the principle of hereditary becomes defunct and have no more legal validity. Therefore, I submit whether it is necessary to abolish them afresh. It is abolished by the Constitution when it came into force. This Bill is merely a formal Bill, only to recognise the fact. Therefore, as the position of law and constitutional enactments show, the abolition is not at all necessary.

Sri J. B. MALLARADHYA.—Why did the Government keep quiet for 12 years if the constitution had already abolished it ?

Sri S. D. KOTHVALE.—Sir, very important point is raised by my learned friend Sri Mallaradhya as to why the Government keep quiet. May I ask the Hon'ble House where there are very learned friends like Mr. Mallaradhya, did not bring this to the notice of the Government ? It would have been implemented immediately. But, I do not blame the Hon'ble Members. When the exact constitutional position is not realised, it is only the decision of the Supreme Court in the month of April 1960 which brought this matter to the fore and focussed the attention of the whole of India on this question. Therefore, the point raised by my learned brother Mr. Mallaradhya is good but it has no force in it. Supposing, we did not do a particular good thing at a proper time; it may be done now.

Sir, the other point that is before us is the question of compensation. In this matter I would like to submit my observation. In the first place, I am point out that so far as constitutional and legal position is concerned, it is clear that thi hereditary village officers have no right to any compensation. If the judgment of the Supreme Court is carefully studied, it would be seen that this hereditary office is only an office and it is not the property. The Supreme Court has very clearly stated it. The inference is, so long as the person is in the office, he can enjoy the emoluments and other things attached to the office. These do not exist after the abolition of the office. So, all these go to show that there is no legal or constitutional sanction for giving compensation.

Sri M. C. NARASIMHAN.—What the Supreme Court stated was that the hereditary principle was wrong, but it did not say that it should have retrospective effect.

Sri S. D. KOTHVALAE.—The point raised by Mr. Narasimhan is correct. It is not retrospective effect. When we pass a legislation, we may pass it with prospective or retrospective effect. The Supreme Court has interpreted the provisions of the statute dealing with hereditary village offices. The point is clear that no compensation should be

claimed by these people legally or codstitutionally because all the statutes which have created them become null and void and they become defunct.

Now the question is, whether compensation should be given or not though they are not entitled for it. My opinion is, it should be given. I say this because, it is like the question of retrenching a labour. In Labour enactments, originally there was no provision to give compensation to the retrenched labour. As a matter of legal development and principles of humanity, it was thought fit and proper to allow compensation to the retrenched labour even though there was no provision in the law to that effect. Now, these provisions have rendered some service. The Joint Select Committee have paid very high tributes to the services rendered by the village officers. Now they are going to be retrenched because of certain development of constitutional provision.

ಶ್ರೀ ಸಿ, ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಕುಲಕಾರರಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನೂ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಗ್ರಾಮಾಂತರಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕುಲಕಾರರ ಮುಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ ?

Sri S. D. KOTHAVALE.—My friend Sri Muckannappa has not properly followed me. I was only giving an analogy. There seems to be a wrong understanding. Labour, whether it is physical or mental, is a ways noble. Certain forms of labour should not be considered as infra dig. I myself think that I am a labourer.

Sri D. DEVRAJ URS,—There is a difference between a labourer pure and simple and a village officer. Both are not the same. When once a factory employs a labourer, he is its full-time servant and can do no outside job without its knowledge. But so far as the village officer is concerned, he is only partially employeed by Government and he has the liberty to indulge in other avocations. Thus there is a fundamental difference.

Sri S. D, KOTHAVALE.—I do not want to stress the point further because the Chair has reminded me to be brief. I do however maintain that the analogy quoted by me is correct.

Sir, the question remains whether compensation should or should not be given on equitable and humanitarian grounds. My only submission is that the principles of compensation incorporated in the orignal bill, with such modifications as may be decided upon by this house, be accepted in respect of granting compensation. I understand that certain amendments have also been given though I am not aware of the exact contents. I would only repeat my earlier submission that the original provisions in respect of compensation be accepted with some modifications adopted by this House.

Sri M. C. NARASIMHAN.—Is there any need for an enactment like this in view of the decision of the Supreme Court ? You may go on retrenching village officers and appoint others in their places,

Sri S. D. KOTHAVALE.—That is a different matter. I said that we are only recognising a fact,

Sri M. C, NARASIMHAN.—When you recognise a fact, you give the devil its due.

Sri S. D. KOTHAVALE.—The recognition of the fact is in regard te the village officers having become defunct aad unconstitutional. The law also says that they cannot claim it as a matter of right. It passes my comprehension why my learned brother wants to raise the point so often.

I shall now pass on the question of resumption and of regrant. After having recognised the fact that all the statutes dealing with hereditary village offices have become defunct and unconstitutional, what would happen to the lands and other emoluments attached to the office. If may be noted that such lands and other emoluments were given to these hereditary village officers by way of remuneration for the duties they were called upon to discharge. These lands belong to the State and were granted to these officers in lieu of remuneration. The moment that office has become defunct, the lands vest in the Govrenment and the Government is entitled to resume them. That is the position under the law and the Constitution.

Sri M. C. NARASIMHAN.—Yesterday Sri Koujalgi referred to the judgement of a High Court and said that the lands were assigned to the Watandars, and therefore they belong to the officers and not to the State. Is that correct ?

Sri S. D. KOTHAVALE.—Probably Sri Koujalgi did not discuss the point in all its detail. The High Court of Bombay came to the conclusion it did on the basis of the Bombay Hereditary Offices Act and other provisions. In the light of those provisions the Bombay High Court said that the lands vested in the families. Now the position is that the act itself has become illegal. The title conferred by that enactment on the persons concerned has therefore come to end.

Sri M. C. NARASIMHAN.—Sir, even the Government is not prepared to take the position that the whole Act has become illegal. In fact the Minister said that the Act itself is legal but only a section of it has been declared unconstitutinal.

Mr. SPEAKER.—The question of remuneration is different altogether. As Sri Sidhanti pointed out yesterday, Nuksan is the remuneration. The land belongs to the owners themselves.

Sri P. G. SIDHANTI.—If the Speaker allows, I will give the particular ruling.

Sri M. C. NARASIMHAN.—But Sri Kothavale is opposing the potition.

Mr. SPEAKER.—He is not opposing. He is only saying that what is remuneration to the office is a fact which is to be found out.

Sri M. C. NARASIMHAN.—He said that the land belongs to the state.

Mr. SPEAKER.—Not in all cases. It may or it may not be.

Sri S. D. KOTHAVALE.—The position is that by long usage, whioh was recognised by the legislative enactments, the lands were given by the State to the office holders by way of remuneration. The lands were sometimes revenue free or they were lightly assessed. I would very much wish that the hon. Members read the Supreme Court's Judgement, If they have not done so already. The lands vest in the Government and they are to be resumed. The question of regrant of cource arises. The conditions mentioned for regrant in the original bill may be accepted by the House with certain modifications. It may be noted that the lands are divided into categories : alienated and non-alienated lands. Alienated lands are Watan or Inam lands. Who alienated them ? It is the State which aliented them. The State alienated them Subject to certain conditions under certainenactments. If the conditions are non-existent and the enaetment itself beeomes illegel and void, the State can take back these lands. That is the simple position in law. There may be certain exceptions, to which my friend Sri Sidhanti referred. But the general legal position is that the lands were given to the office-holders by the State as a remuneration for the service they rendred.

Sri DENIS PINTO.—What about the lands alienated by office holders by partition, sale etc ?

Sri S. D. KOTHAVALE.—There is also a provision for that in the Select Committee report There are authorised holders, alienees who are in lawful possession. The same principles will apply with certain modifications. There is ample justification for resumptionand regrant under the conditions laid down in the bill for the purpose of regrant. Under these circumstances I support by and large the principle of the Bill with the modification that I have suggested in the Report of the Joint Select Committee.

Sri M. C. NARASIMHAN.—How is it that the Bombay Paragana and Kulkarai Watan Abolition Act provided for a different set-up than that provided here ?

Sri S. D. KOTHAVALE.—Probably, My friend has not gone through that Act. This Bill is drafted on the model of the Bombay Act and the conditions are almost the same in both. Probably, after some lapse of time the circumstances might have changed and some modifications are called for. It is for you to accept or reject them. This House has got the supreme right to make such changes as it thinks fit.

†ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ.—(ಮುಳಬಾಗಿಲು.) ಸ್ವಾಮೀ, ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಒಂದು ಮನೆತನವನ್ನು ನಾವಿಂದು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕ್ಷತ್ರಿಯರಾಜರುಗಳನ್ನು ನಮೆಯಿಡಿದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಸರಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅಹಂಕಾರವಿತ್ತು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದನಂತರ ದೇಶದ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ರಾಜರುಗಳನ್ನು ಕೊವೆಗಾಣಿಸಿದಾಗ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ)

ಸರದಾರ್ ವಲ್ಲಬಾಯ್‌ಪಟೇಲ್‌ರವರು ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಿದರು ಇಂದು ಹಳೆಯ ಪೈಸೂರಿನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಸುಮಾರು ತೊಂಬತ್ತು ಸಾವಿರ ಮುಂಬಗಳ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕೊನೆಗಾಣಿಸಿ ಒಂದು ಅಪಖ್ಯಾತಿಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿದ್ದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಾರಣರಾದರೆಲ್ಲಾ ಎಂದು ನಾನು ಬಹಳ ವ್ಯಥೆ ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಬಹಳ ದಯಾಶೀಲರು, ಸಜ್ಜನಸ್ಥರು ಮತ್ತು ಬಹಳ ಪರೋಪಕಾರಿಗಳು ಎಂದು ಖ್ಯಾತಿಗೊಂಡಿದ್ದವರು. ಇಂತಹವರಿಗೆ ಪಟೇಲ, ಶ್ಯಾನುಭೋಗರುಗಳ ವಿಷಯವನ್ನೇನೂ ಇಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ, ದೀರ್ಘ-ಕಾಲ ಗಣ್ಯ ಪಟೇಲರಾಗಿಯೂ, ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಬಹಳ ದೀರ್ಘ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವ ಅವರಿಗೆ ಪಟೇಲ, ಶ್ಯಾನುಭೋಗರುಗಳು ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿದ್ದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುದು ನಿರ್ವಿವಾದ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಈ ಪಟೇಲ, ಶ್ಯಾನುಭೋಗರುಗಳು ಹಿಂದೆ ಎಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡರು ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ದೀರ್ಘಕಾಲದಿಂದ ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಸೇವೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದರೆಂಬ ವಿಚಾರ ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದುದು. ಈಗೇನೋ ಪಟೇಲ, ಶ್ಯಾನುಭೋಗರುಗಳು ಕಾಲಗತಿಯನ್ನನುಸರಿಸಿ ಹೋಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮೊದಲಿನಿಂದ ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಅವರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಪತ್ತಿ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಹಿಂದಿನ ಮಾನಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿದ್ದು, ಗೌರವ ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದಲೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ತಕ್ಕಂತಾಗಿ ಸೇವೆಮಾಡಿರತಕ್ಕ ನಾಕರರುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇವೊತ್ತು ಸರಕಾರದವರು ಹಾಗೂ ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ಮಸೂದೆಯ ಒಂದು ಥೋರಣೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಹಳ ಅಮಾನುಷವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೋಡಿನ್ಯಾಯೂ ರ್ಯಾಂದು ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಕ್ಟು ಮತ್ತು ರ್ಯಾಂಡ್ ರೆವೆನ್ಯೂ ಕೋಡ್ ಇವುಗಳನ್ನು 1888ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ನೋಡಿದರೆ ಇವರೆಲ್ಲಾ ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಿ ನಾಕರಿಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಇದನ್ನು ಸರಕಾರ ಇಲ್ಲಿಯವರೆವಿಗೂ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿತು. ಹಿಂದೆ ಈ ಮಸೂದಾ ಕಾನೂನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ಅನುವಂಶಿಕ ಹಕ್ಕನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿ ಹೋದಾಗ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತ ಪಟ್ಟ ಒಂದು ತೀರ್ಪಾ ನ ಬಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೇ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನ್ಯೆಜಗಿ ಸಹಜವಾದ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಆ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಜೀವಹಾನವನ್ನೇ ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಇಂತಹ ಜನರನ್ನು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರದವರು ಮಾಡಿದರೆ ಸಹಜವಾಗುತ್ತದೆಯೇ! ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನವರು ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ನಿನ 16ನೇ ಪ್ರಕರಣದ ಪ್ರಕಾರ ಇತಹ ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಹಕ್ಕನ್ನು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೇ ಅನುವಂಶಿಕವಾಗಿ ಸೂರಾರು ವರ್ಷ ಗಳಿಂದಲೂ ಬಂದಿರುವ ಒಂದು ಹಕ್ಕನ್ನು ಈಗ ಇರಬಾರದೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಇದುವರೆಗೂ ಸರಕಾರದವರು ಅನುವಂಶಿಕವಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದ ತತ್ವವನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿದರು. ಹೀಗೆ ಒಪ್ಪಿದ್ದುದರಿಂದ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದರು. ಇಷ್ಟು ದೀರ್ಘಕಾಲದ ನಂತರ ಕಾನೂನಿನಂತೆ ಹಕ್ಕು ರದ್ದಾಗುತ್ತದೆ. ಪರಿಹಾರವನ್ನೇನೂ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸರಕಾರ ಹೇಳುವುದು ನ್ಯಾಯವೇ, ಧರ್ಮವೇ ? ನ್ಯಾಯ, ಧರ್ಮಗಳೆಗೇ ಇದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿರೋಧವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕದಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಹಾಗಿದ್ದರೆ, ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಎರೋಧವಾಗಿ ಹೋಗ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರೋ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ.—ಅಷ್ಟರ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಡೋಣ. ನಾನು ಅರಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಹಕ್ಕುದಾರಿ ಆಫೀಸರು ಗಳಿಗಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಮತ್ತು ವಿವೇಚನೆ ಇಲ್ಲದೆ ಕೋರ್ಟ್ಯಾಂತರ ಜರ್ಕೆ ಎನನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ವರೆಗೂ ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ನಲವರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. It is an infinite contract. ಇದರಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಲ್ಯಾಂಡು ರೆವೆನ್ಯೂ ಕೋಡು, ಮೈಸೂರು ಕೋಡು ಸೆಕ್ಷನ್ನು (8) ರಲ್ಲಿ, ಸಬ್ ಸೆಕ್ಷನ್ನು (2), (V) ಹಾಗೂ ಸೆಕ್ಷನ್ನು (10) ಮತ್ತು (14) ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು. ಹಕ್ಕುದಾರಿಯಾಗಿ ಬಂದದ್ದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಸೆಕ್ಷನ್ನು 16 ರಲ್ಲಿ ಯಾವು ದಾದರೂ ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ನೌಕರಿಯಲ್ಲಿರುವವರು ನೌಕರಿ ಮಾಡಲು ಆಗದೇ ಹೋದಾಗ, ಅಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಸರಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರಲಿಲ್ಲ. ವಂಶ ಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಯಾರು ಯಾರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಧಾಯಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಬಂದ ಈ ನೌಕರರುಗಳ ಹಕ್ಕನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕೆನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಬಾರದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಜ್ಜ್ಮೆಯನ್ನೂ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಇವರನ್ನು ಕಂಟಿನ್ಯೂ ಮಾಡಿ ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನ ಆಜ್ಞೆ ಎಂದಿನಿಂದ ಬಂದಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಂದೀಚೆಗೆ ಇದನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಿ. ಇದುವರೆಗೂ ಕೆಲಸಮಾಡಿದವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ National Justice ಎಂದರೆ ಮಾನವೀಯತೆಯು ದೃಷ್ಟಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸರಕಾರ ದಿಂದ ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕುತ್ತಿಲ್ಲ, ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದೇ ನನ್ನ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಕೋಟಿತ್ತು ಸಾವಿರ ಕಾಟುಂಬಗಳವರು ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ನಾಗರಿಕರ ಮೆಚ್ಚುಗೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿವವರು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮಂಜಪ್ಪನವರ ಪ್ರೀತಿಗೂ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದವರು. ನೆನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ರೆವೆನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದರು. ಅದು Government Service ಎನ್ನುವುದು ಸೆಕ್ಷನ್ನು 14 ರ ಪ್ರಕಾರ ಶಾಶ್ವತ ಸೇವೆಗೆ ಮತ್ತು ಪೋಲರುಗಳನ್ನು ಆಪಾಯಿಂಟುಮೆಂಟು ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ಕೂಡ ಇದೆ. ಇದರ ಅವರನ್ನು ನಫ್ರೊಟ್ಯೂ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಾನದು ಒಂದನ್ನೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲಾ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಕನಸಿನಲ್ಲೊ ಹೇಗೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ.

10-00 A.M.

ಇನ್ನು ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕೋಡ್ ಸೆಕ್ಷನ್ 14ರ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ಟೆಪೆಂದರಿಪಟೇಲರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಈಗ ಅದನ್ನು ಎನೂ ಹೊಸದಾಗಿ ಮಾಡ ಲ್ಲ. ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಕಾಕ್ಷಿಟ್ಯೂಷನ್ ಚಾರ್ಜಿಗೆ ಬಂದಾಗಲೇ ಇವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. 10 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನೀವು ಏಕೆ ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರ ರಾದ ಶ್ರೀ ಮಾರ್ಕ್ ಕೊಠಾವಳಯವರು ನಮಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರು ಅವರೇ ಏಕೆ ಇವರನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ಲೋಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಅವರೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ನಾನು ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಒಬ್ಬ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರನಾಗಿಯೂ ತನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

Mr. SPEAKER.—The House will now rise and re-assemble after half-an-hour.

The House adjourned for Recess at Five Minutes past Ten of the Clock and re-assembled at Thirty Five Minutes Past Ten of the Clock.

[Mr. DEPUTY SPEAKER in the Chair]

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಸ್. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ.—ರಾಜ್ಯಾಂಗದ 310ನೇ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಕೋಟ್ ಮಾಡಿದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ಸಿಗೆ ಇವರು ಒಳಪಟ್ಟವರಲ್ಲವೆಂಬುದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿವಿದ ಗೆತಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಗ್ರಾಮ ನಾಕರರು ರಾಜ ಮಹಾರಾಜರುಗಳ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಮೈಸೂರು ನಿಯಮ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಪಟೇಲ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರಿಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಕೆಲಸವೇನೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಯಾವಯಾವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಆಥಾರ್ಥ ಈ ಒಂದು ತತ್ವವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅಂತಹವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕ ತೊಂದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೇನು ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಲ್ಲ ಇಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಎಷ್ಟೋ ವೇಳೆ ಲೇಬರ್ಸ್‌ಗೂ ಮ್ಯಾನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್‌ನವರಿಗೂ ಉಂಟಾಗತಕ್ಕ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯೂಟ್ಸ್ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಎಷ್ಟೋ ಬರುತ್ತವೆ. ಅಂತಹ ಡಿಸ್‌ಪ್ಯೂಟ್‌ಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದ ರಕ್ಷಣೆ ಇರುವಾಗ ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತಾ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತತಕ್ಕ ಗ್ರಾಮ ನಾಕರರುಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆಯಲು ರಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಇದು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಧಾರ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡತಕ್ಕದ್ದು ಪೂಜ್ಯ ಗಾಂಧೀಜೀಯವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಕಾಂಗ್ರೇಸ್ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೊಸ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಪದ್ಧತಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ನಂತರ ಪ್ರಜಾನತಾತ್ಮಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ವಿಧದಲ್ಲೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಮಾನಾವಕಾಶವನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರವೇ ಸಾರಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ, ಗ್ರಾಮನಾಕರರ 90 ಸಾವಿರ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುವುದು ಎಂದರೆ ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ಸಂತೋಷ ಪಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಹಿಂದಿನ ಮನೂದೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟು, ಆಮೇಲೆ ಯಾವಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅನಿಶ್ಚಿತ್ಯ ಬಂದು ಮನಸ್ಸು ಇಲ್ಲದಾಯಿತು. ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಅನುಸರಿಸಿ ಬಂದಂಥ ಒಂದು ನಿಯಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಇಂದು ಉಲ್ಲಂಘಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ. ಈಗಲಾದರೂ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಸರ್ಮಾನ್ನಣೆ ಇತ್ತು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲ ಗ್ರಾಮ ನಾಕರರುಗಳಿಗೂ ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ತೆ ಮಾಡೋಣ. ಇದುವರಿಗೂ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು, ನೋಡಿ,ಒಳ್ಳೆಯ ಮನಸಿನಿಂದ ಅವರು ಅನುವಂಶಿಕವಾಗಿ ಅನುಭವಿಸಿ ಸೇವೆ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ, ಅವರು ಪರಿಹಾರ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಜಾನುಭೋಗರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಂದಿಗೆ ಇನಾಂತಿ ಜಮೀನುಗಳು ಉಂಟು, ಕೆಲವರಿಗೆ

ಇಲ್ಲ. ಪಟೇಲರಿಗೆ ನಿತರಾಂ ಇನಾಂತಿಗಳಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಯಾದರೂ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ 100ರಲ್ಲಿ 5ಭಾಗ ದಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಜಮೀನಿದ್ದರೆ ಇರಬಹುದು, ಮಿಕ್ಕವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲ. ನೀರುಗಂಟಿ ಮುಂತಾದ ಗ್ರಾಮ ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬಂಜರು ಭೂಮಿಗಳಿವೆ. ಈ ಮನೂದೆ ನೋಡಿದರೆ ಪಟೇಲ ಶಾನುಭೋಗರ ಗಳಲ್ಲಿ ದಯಾದಾಕ್ಷಿಣ್ಯ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿಲ್ಲ, ಚೆನೆನ್ಸ್ ಕಾನೂನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ರೈತರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದಾಗಿದೆ. ಜಮೀನಿನ ಸಾಗುವಳಿ ಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ರೈತನಿಗೂ ಒಂದು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಲು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿದೆ, ಮತ್ತು ರೈತರು ಅನುಭವಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರತಕಂಥ ಜಮೀನನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ನೀವು ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಬಳುವಳಿ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ; ತಾವು ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟರೆ, ಹಿರಿಧಾಡ್ಡಿದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರೆಂದು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಗ್ರಾಮ ನಾಕರನಿಗೂ ಸಹ ಕನಿಷ್ಟ ಪಕ್ಷ ಅವನ ಪೋಟೆಗೆಯ 10 ರಷ್ಟಾದರೂ ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಪಟೇಲರುಗಳಿಗೆ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣ, ಅವರ ಪೋಟಿಗೆಯ 15 ರಷ್ಟು ಭಾಗವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಪಾಪ ಗ್ರಾಮ ನೌಕರುಗಳಿಗೆ ಪೋಟಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಕೊಡತ್ತಿರುವ ಮಿರಾಶೀದು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಾಶೆ ಯಾಗಿದೆ. ನೀವು ಕೆಡೂತಕ್ಕ ಮಿರಾಸೆ ಶಾಶ್ವತವಾದ ನಿರಾಶೆಯಾಗಬಾರದು. ಗ್ರಾಮ ನೌಕರುಗಳಿಗೆ ಅವರ ನಿರಾಸೆಯ 15 ರಷ್ಟು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಲ್. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ.— ರೆಕ್ಕೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹಣ ಕೊಡಬೇಕೇ, ಕಾಳು ಕೊಡ ಬೇಕೇ !

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ.— ಇವತ್ತು ಕಾಳು ಬರವೆ ಇದ್ದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದ್ರವ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು; ಆ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ರೈತರಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡಬಾರದು. ದಯೆ ತೋರಿಸಿ ಸರ್ಕಾರವೇ ಕೊಡಲಿ, ಗ್ರಾಮ ನೌಕರರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದಯೆ ತೋರಿಸಬೇಕು. ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ನಂತರ ಅನುಮತಿತ ಹಕ್ಕು ಇಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರ ವಿಚಾರ ದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವಿಶಾಲ ಭಾವನೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಬೇಕು. ಈಗಿರುವವರು ಯಾವಾವೂ ಗ್ರಾಮಾಧಿ ಕಾರಿಗಳು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರಿಯನ್ನು ಸೇರಲು ಇಷ್ಟ ಪಡುವುದಾದರೆ ಅಂತಹವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಸೇರಲು ಪ್ರಥಮ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಯಾರು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥವರಿಗೆ ನಾನು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ರೀತಿ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕು. ಶಾನುಭೋಗರಿಗೆ ಪೋಟಿಗೆಯ 10ರಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು. ಯಾರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲವೋ, ಅಂಥ ಪಟೇಲರಿಗೆ ಪೋಟಿಗೆಯ 15 ರಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಶಾನುಭೋಗರಿಗೆ ಏನು ಕೊಡಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ.— ಪೋಟಿಗೆಯ 15 ರಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು.

ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರೊಬ್ಬರು ನನ್ನು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಭೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಅಪಾರ ಖರ್ಚಾಗು ತ್ತದೆ ಎಂಬ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಅರಿಯದೆ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ. ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಅವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ವಾದಬೇಡಿ ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.— ಅವರನ್ನು ತೆಗೆಯ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ.—ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಅತಿಶಯವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಮನೂದೆ ಚರ್ಚೆಯಾದಾಗಲೇ, ಕಾಲಗತಿ ಅನುಸರಿಸಿ ಬದಲಾವಣೆ ಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಿರಿ; ಆದರೆ ಅವರು ಹೋಗುವಾಗ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟುಕೊಂದು ಹೋಗಲಿ; ಅವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಬೇಡಿ; ನ್ಯಾಯವಾದ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಿ. ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವಾಗ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತನಾಡಿ, ಮರ್ಯಾದೆಯಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಿ. ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಕ್ರೋಧದ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ.

Sri KADIDAL MANJAPPA.—That was not they behind the back of the Goverment's mind. There was a resolution in their House his years ago and there was a resolution of the village officer's confrence. There was nothing of the type in our mind.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎರ್. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ.—ಈ ಮಸೂದೆ ಇವೇ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಚರ್ಚೆಯಾದಾಗ ಅನೇಕ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರು ನಿಜವಾಗಿ ಕ್ರೋಧ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಒಳ್ಳೆಯವರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಟ್ಟವರೂ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಯಾರೋ ಕೆಲವರು ಕೆಟ್ಟವರಿದ್ದಾರೆಂದು, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುವ ಮನೋಭಾವ ಧರ್ಮವಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾದ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕು. ಅವರು ನಿರಾಧಾರವಾಗುವಂತಿದು. ಹೊಸದಾಗಿ ನೆಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಕೆಲವು ನಿರ್ಬಂಧಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕಾದುದು ಉಚಿತವಾಗಿದೆ. ಯಾರು ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತಾರೆಯೋ, ಯಾರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾ ಅರ್ಹತೆ ಇದೆಯೋ, ಯಾರು ಅಂಥವರಿಗೆ ಪ್ರಿಫರೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಯಾರು ಆ ವಯೋಮಿತಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲವೋ, ಅಂಥವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಅಪಾರ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆನ್ನುವುದನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವಿಚಾರವೇ. ನಾವು ಮೂರನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿದ್ದೇವೆಂಬ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ, ಬಹುಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುವ 90 ಸಾವಿರ ಕುಟುಂಬಗಳಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿ ಹಣ ಉಳಿತವೇಕೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕತೆ ಆಗುವ ಬದಲಾವಣೆಗೆ, ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ವಿರುದ್ಧ ಹೊರೆ ಹೊರಬೇಕಾಗುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗವರ್ನ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೂಡ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಈ ಎಲ್ಲ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನ್ಯಾಯವಾದ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪೈ. ಮುಂಜುನ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ (ಬೈಂದೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಮಸೂದೆಯ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಅನುವಂಶಿಕಹಕ್ಕನ್ನು ರದ್ದುಗೊಳಿಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಹಾಗೂ ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಸರ್ವಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಒಂದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಾಯಿತು ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳೂ ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತ್ರವಲ್ಲವೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಸಹ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಮೊದಲೇ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಅನುವಂಶಿಕ ಹಕ್ಕನ್ನು ರದ್ದು ಗೊಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯೇನನ್ನೂ ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ತಿಳಿಸುವ ಇಷ್ಟೆ. ಇಂಥ ಕಾನೂನಿಂದ, ಇಂಥ ಮಸೂದೆಯಿಂದ ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಉದ್ಭವಿಸಿ ಬರುವುದರಿಂದ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ನ್ಯಾಯವಾದ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಯೋಗ್ಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಅವರ ಕೋರಿಕೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳು ತಾಳಿಕೊಂಡ ನಿಲುವಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗಸ್ಥರು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಪಾರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯಲು ಯಾರಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇಂದು ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಆಧಾರಿತವು ಒಂದು ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವೆಂತ ಹೇಳಬೇಕು. ಅದರೆ ಈ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯವರು ಇರಬಹುದು, ಕೆಟ್ಟವರು ಇರಬಹುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು

ಪಂಗದಲ್ಲೂ ಕೆಟ್ಟವರು-ಒಳ್ಳೆಯವರು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಈ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗಿಗಳ ವರ್ಗದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಳ್ಳೆಯವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೈಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬರಿ ಕೆಟ್ಟವರನ್ನು ಆರಿಸಿ ಕೊಂಡು-ಇವರು ಕೆಟ್ಟವರು ಇವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇನೂ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂತ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಒಂದೇ ಒಂದು. ಆದರೆ ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮಕ್ಕಳು ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಈ ಅಧಿಕಾರವನ್ನುಳಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಈ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಕ್ಕೆ ಈ 40-50 ಸಾವಿರ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳಿದ್ದಾರಲ್ಲ ಇವರ ಮುಂದಿನ ಗತಿಯೇನೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಗ್ಯರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನಿನ್ನೂ ಯೋಗ್ಯರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬ ಭರವಸೆ ನನಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗಿಗಳ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂಭವವಿರುವುದರಿಂದ ಈಗ ತಾನೇ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಏಳು ಸಾವಿರ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲೂ ಇವರಿಗೆ ಆ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ಪೈಕಿ ಕೆಲವರನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೆ ಅವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕ್ಕೊಂಡಿರುವುದೊಂದೇ ಅಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂತ ನಾನು ತಿಳಿಯುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಈಗ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳೇನಿದ್ದಾರೆ ಇವರನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೇವಲ ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿ ಮಾತ್ರ ನೇಮಿಸಿ ಕೊಳ್ಳರಾಗಿರುತ್ತೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಈಗ ಯಾರ್ಯಾರನ್ನು ಹಂಗಾಮಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳನ್ನಾಗಿ ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳರಾಗಿದ್ದೋ ಅಂಥಾವರನ್ನೆಲ್ಲ ಅವರು ಅವರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 55 ವರ್ಷಗಳಕಾಲ ಅಂದರೆ ಅವರ 55ನೇ ವಯಸ್ಸಿನ ತನಕ ಉಳಿಯುವಂತೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು P.S.C. ಅವರ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಳಗು ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಜನರಿಗೆ ಕೇವಲ 2-3 ತಿಂಗಳು ತರಬೇತು ಮಾಡಿದರೆ, ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು. ಇವರಿಗೆ ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಅನುಭವವೇನಿದೆ ಅದು ಈ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಹುದ್ದೆಗೆ ಸಾಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿಯ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಹುದ್ದೆಯೆಂದರೆ ಇದೇನೂ ಅಂಥ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮಹತ್ವದ ಕೆಲಸವೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಈ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗಗಳು ಕಲಿತಿರುವ ವಿದ್ಯೆ, ಗಳಿಸಿರುವ ಅನುಭವ ಇವರಿಗೆ ಈ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಹುದ್ದೆಗೆ ಸಾಕೆಂತ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆ ಆಂಡ್ ಸೆಟಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಭೂ ಸರ್ವೆ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಈ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ದೊರಕಿಸುವ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಇನ್ನು ಹಾಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಈ ಜನರ ಪೈಕಿ ಶೇಕಡ 50 ರಷ್ಟುಮಂದಿ ಸರ್ಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಎಂಥ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಹ ಅವರು ಬರಲಿಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಜನರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಉಳಿಯತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಹಂಪರಗೆ ಗ್ರಾಮಸೇವಕರನ್ನಾಗಿ ನೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಈ ಗ್ರಾಮಸೇವಕರ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಇವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಬುದ್ಧಿ-ಶಕ್ತಿಗಳಿಲ್ಲ ಇರುತ್ತವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಇನ್ನು ಈ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿಯತಕ್ಕ ಕೆಳಪಟ್ಟ ನೌಕರರಾದ ಕೋಟಿ-ತಾರಿ ಇಂಥವರಿಗೆ—ಇವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕೂಡ 35 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಹತ್ತತ್ತಿರ ಬರುತ್ತೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲಸ ಒದಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ವಿದ್ಯೆಇರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕೊಡಬಹುದು. ಇನ್ನು ಕೆಲವನ್ನೂ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಕಛೇರಿ ಇಂಥ ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ಫೀಲ್ಡ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಇವರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯಾವಂತರಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಪಂಚಾಯ್ತಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಆಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕಾನೂನನ್ನು ತಯಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ 1-2 ವರ್ಷಗಳ ಮೊದಲೇ ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ, ಮಾಡಿ ಅನಂತರ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಮಂಜಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ)

ತಂದಿದರೆ ಬಹಳ ಚೆನಾಗಿರುತಿತ್ತು. ಈಗರಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗಿಗಳ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಯಾರಾರ್ಯರ ವಿದ್ಯಾಶಕ್ತಿ-ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ರುತ್ತದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಡೆಯಿಂದ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ, ತನ್ಮೂಲಕ ಇವರಿಗೆ ಅವರವರ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾವು ಈ ಸಭೆಯಿಂದ ಎದ್ದು ಹೊರಗಡೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತಕ್ಕ ಆ ಕೆಟ್ಟಗುಲ್ಲು-ಗಲಾಟೆಗಳು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಮೆ ಆಗುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನೀಗ ಹೇಳಿದಂಥ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪರಿಶೀಲಿಸ ಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಹಾಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನೂತ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ದೇಶವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿ ಅನೇಕ ಜನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಪ್ರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರೀಗ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಹಾಗೂ ಅವರ ಮಕ್ಕಳುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಲಾಭ್ಯದ ವಿದ್ಯಾ ಸೌಲತ್ತನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಲ್ಪ-ಸ್ವಲ್ಪ ವೇತನವನ್ನು ಪಡೆದು ನಮ್ಮದೇಶಕ್ಕೆ ಅಪಾರ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವಂತ ಈ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದರಗತ್ಯ. ಈಗ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸಿಗೂ ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡತಕ್ಕ ದಾಗಿದೆ. ಇವರಿಗೆ ಈ ದಿವಸ ಈ ಮನೂದೆಯಲ್ಲ ಏನು ಒಂದು ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿಯೋ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಹಾಗೂ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮತ್ತು ಆದಳಿತ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರತಕ್ಕ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಗೌರವಕ್ಕೂ ಕಳಂಕ ತರುವಂಥಾದ್ದಾಗಿದೆ.

Sri KADIDAL MANJAPPA.—I made in clear yesterday itself that Rs. 100 is not proposed to be paid to all persons. Those who are in difficult circumstances may apply and Government may give Rs. 100 That is not as a compensation.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಗಂಡನ ಮನೆಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಗಳು ಮೊಂಡು ಬಿದ್ದು ಮಡ್ಕಕ್ಕಿ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವಂತೆ ಇವರೂ ಸಹ ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ?

ಶ್ರೀ ವೈ. ಮಂಜಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ.—ನನ್ನ ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಕೇಳುವುದಾಗಿದ್ದರೆ ಈ ಬಿಲ್ಲನಲ್ಲಿ 100 ರೂ. ಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವಾರದಾಗಿತ್ತೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕ ಅಗತ್ಯ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗಿಗಳಿಗಾ...

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಯವರು ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಂಪೆನ್ಸೇಷನ್ ಕೊಡಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ನೀವೀಗ ಕಾಂಪೆನ್ಸೇಷನ್ ಕೊಡಿ-ಕಾಂಪನ್ಸೇಷನ್ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡಿ ಎಂತ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೀರಿ.

11-00 A.M.

ಶ್ರೀ ವ ಜಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ.—ಯೋಗ್ಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಸಮಾ ಧಾನ ಪಡಿಸೋಣ. ಅನೇಕ ಕಾಲದಿಂದ ಅವರು ದೇಶವ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು ಸವಲತ್ತು ಕೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಈ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಬಹುತಕ್ಕ ಕೀರ್ತಿ ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ ರವರಿಗೆ ಬಂದಿ ವ ತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗಿಯೂ ಇವರ ಹೆಸರನ್ನು ಸುವರ್ಣಾಕ್ಷರಗಳಿಂದ ಬರೆದಿದು ವಂತಾಗಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಗೌಡ (ಬಂಗಾರಪೇಟೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇಡೀ ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಎಂಥಹವು ಸಾವಿರ ಕುಟುಂಬಗಳ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸತಕ್ಕಂಥ ಈ ಬಿಲ್ಲು ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಬಂದಿದೆ. ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಅಥವಾ ಅಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ, ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿರತಕ್ಕಂತ, ಜನರು ಇವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಜನಗಳ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ವ್ಯಥೆ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಮಸೂದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಬಹಳ ವಿಷಾದವಿಂದ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಿನ್ನೆಯ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು, ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಖಜಾನೆಯುಮೇರೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೊರೆ ಬಿಳಬಹುದು ಎಂದರು. ಅದೇನೋ ನಿಜ. ಅದರ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಸುಮಾರು ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕುಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅಸಂತೋಷವುಂಟಾಗಿರುವುದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೊಸ್ಕರ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿದಿರಿ. ಇದಲ್ಲದೆ ಕಮಿಟಿಗಳಿಗೆ ಚೇರ್‌ಮನ್ ಎಂದು ನೇಮಕಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಇದರಿಂದ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ಈ ರೀತಿ ಬದ ಬೋರೆಗಾಡನ ಹಣವನ್ನು ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೇ? ಬರಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ ಹಣ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚು ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ? ಇದು ನ್ಯಾಯವೇ? ಸೌಜನ್ಯದಿಂದ ಮಾಡಿದ ಸೇವೆಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ಅವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಸಂತೋಷಪಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಂದೇ ಇರುವುದು ದುರಾದೃಷ್ಟ, ವ್ಯಥೆ ಪಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಸೂದೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಈಗ ಕಾಲ ಮಿಂಚಿಹೋಗಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಅಂದರೆ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರೂ ಸಹಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ ಮೂಲ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ 7ರಷ್ಟು ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದಿತು. ಅದು ಸಾಲದು, ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಈ ಮಸೂದೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು, ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ತೀರ್ಮಾನ ಒಂದು ಬಂದಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ತಲೆಬಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ನಿರ್ಣಯ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಸರಕಾರ ಯಾವ ನಿಲುವು ತಳಿದಿತ್ತು? ಲಾ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು? ಅವರು ಆಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು? ಹೊಸ ರಾಜ್ಯವಾದಮೇಲೆ ಏನು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಮದ್ರಾಸ್ ಆಂಧ್ರರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ತೀರ್ಮಾನ ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಲಾ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯೆಟ್‌ನವರು ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನ ತೀರ್ಮಾನ ಪ್ರಕಾರ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಕೂಡದು ಎಂದಿರುವುದರಿಂದ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಒಂದು ಹೆಸರು ಇಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಲೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಪಟೇಲ್ ಶಾನುಭೋಗರಿಗೆ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವೇ ಇಲ್ಲ. ಪರಿಹಾರವನ್ನು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮಿಸರಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕಾದರು ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರ ಎಂದು ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆದರೆ ಆದಚೆಗೆ ಬರಬಹುದು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರು ಇದ್ದರೆ ಸರಿ. ಅನೇಕರನ್ನು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಎಂದು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಮುಂಜುಳ್ಯ ಶೆಟ್ಟರು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಆ ನೇಮಕಕ್ಕೆ ಯಾವ ಸಂಬಳ ಸ್ಕೇಲು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಕೆಲವೊಂದನ್ನು ಸೂಕ್ತ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಪಂಚಾಯತಿಗಳು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಂತಿಷ್ಟು ಎಂದು ನಿಗದಿ ಆಗಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅವರ ಆನು

(ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣಗಾಡ)

ವಂಶಿಕ ಹಕ್ಕನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನೆಮ್ಮದಿಯಾಗಿದ್ದವರು ನಿರಾಶ್ರಿತರಾಗುವ ಕಾಲಬಂದಿದೆ, ಆದಕಾರಣ ನ್ಯಾಯವಾದ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಈಗ ನಮ್ಮಮುಂದೆ ಇದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದೆ ಅವರಿಗೆ 20ರಷ್ಟು ಪೋಟಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಳೇ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 80ರಷ್ಟು ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲ. ಅಂಥವರನ್ನು ಈ ಉದ್ಯೋಗದಿಂದ ಒದತರ್ಫ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅವರ ಮುಂದಿನ ಜೀವನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತದೆ. ಪೋಲಿಟಿಕಲ್ ನಫರ್ಸರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಅಷ್ಟನ್ನಾದರೂ ಅವರಿಗೆ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನ್ಯಾಯ. ಇವತ್ತಲ್ಲದೆ ಜಮೀನು ಕೊಡುವುದು, ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. Free education ಇವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಾಲೆ ಜುಮಟ್ಟವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಈಗ ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಷೆಡೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟಿದೀರೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮಕ್ಕಳು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿದ್ದರೆ ಅಂಥವರಿಗೂ ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನವಾಗಲಿ ಇಷ್ಟು ಸ್ಥಾನ ಎಂದು ಮೀಸಲಿಡುವುದು ಉತ್ತಮವೆಂದು ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇವೂಕ್ಕೆ ವಿವಿಧ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡುದರಿಂದ ಅನೇಕರು ನಿರ್ಗತಿಕರಾಗುತ್ತಾರೆ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಉದ್ಯೋಗವೇ ದೊಡ್ಡದೆಂದು ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದವರು ಕಂಗಾಲಾಗುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ ಇದು ನ್ಯಾಯವೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ ಆದುದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳವರೆಗಾದರೂ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟು ಆ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಇವರನ್ನೇ ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಕಂದಿಯುತ್ತ ಮೈಸೂರಿ ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೂ ರದ್ದು ಪಡಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಅವರ ಉತ್ತರಾಧಿಕಾರಿ ಯಾರು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸೂಚನೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಎದನೆಯದು ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದ ಮೇಲೆ.....

Sri S. D. KOTHAVALE.—The Mysore Land Revenue Code and the Bombay Land Revenue Code and other corresponding provisions are being amended for the purpose of appointing stipendiary Patels. How is it that the Honourable Member does no know this.

ಶ್ರೀ ಇ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಅಲ್ಲವೆ ಈ ಬಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಈಗಿರುವ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನ ತಪಿಸಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ financial memorandum ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು ಅದನ್ನು ಕೊಡಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಒಜಿಸರ್ ಬಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕ್ಲಾಜ್ ಹತ್ತರಲ್ಲಿ Inferior Village Officer ಗೆ ಕಾರ್ಪೆಕ್ಷೇಷ್ಟ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಮೂದಿಸಿದ್ದಾರಲ್ಲ? ಒಜಿಸರ್ ಬಿಲ್‌ನ್ನು ರಾಜಕಾರಣ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಹೇಳಿ ತ್ರಿರಾಜರಲ್ಲಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರ ವಿಷಯ ಸಾಕ್ಷಿದೆ. ಕೋಳಿ, ತಳವಾರ, ನೀರಗಂಟಿ, ಮುಂತಾದವರಿಗೆ ಕಾರ್ಪೆಕ್ಷೇಷ್ಟ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಮೂದಿಸಿಲ್ಲವೆನ್ನುವುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಐ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ಅವರ ವಿಚಾರವಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಕೆಟ್ಟಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದೆ. ಆದ ಬಿಟ್ಟಿ ಚಾಕರಿ ಮಾಡುವವರು ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪೋಲೀಸಿನ ಮೂಲಕ ಅಲ್ಪ ಪರಿಹಾರವಾದರೂ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮ ನೌಕರರಿಗೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ಕಾಲ ವಿರಿಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉದಾರ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ 85 ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳು ಗಳಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ, ಧರ್ಮವಾಗಿ ನ್ಯಾಯೋಚಿತ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವ ವಿಚಾರವಲ್ಲಿ ಉದಾರತೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಬೇಕು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ತೀರ್ಮಾನ ಈ ರೀತಿ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಬೇರೆ ರೂಪದಾಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಸಲ್ಲತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರವನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri M. C. NARASIMHAN.—If general discussion is to be continued tomorrow also—it appears that a number of members on the other side also want to take part—it is better that we know it now.

Sri KADIDAL MANJAPPA.—The discussion may go on till 12-30 today to-moroow I will reply and then the clauses will be taken into consideration.

Sri M. C. NARASIMHAN.—There won't be general discussion tomorrow?

Sri KADIDAL MANJAPPA.—The consideration of the Report takes place to-day and tomorrow I will reply to the debate. If there is any necessary general discussion may go on tomorrow also.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Yesterday the Government made a motion that the time be extended by five hours. So only 1½ hours is left over. Is it How possible for dispoing of the Bill within that time? Unless a motion is made for further extension and the motion accepted by the House how is it possible to know whether the discussion goes tomorrow or not.

Sri KADIDAL MANJAPPA.—The extended time has not yet expired. we are still within the time.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—We shall adhere to the allotted time.

Sri G. VENKATAI GOWDA.—There is a necessity on the part of the Government to extend the time further.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—we shall see it. There is still time. Discussion will go on now.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿ (ಮಾನ್ವಿ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇಪ್ಪತ್ತೊನ್ಬತ್ತು ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯು ವರದಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಟ್ಟಿದೆ ನೆ. ತತ್ವ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಪಂಚ ಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಈ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ಕಳಿಸಿದ ನಂತರ ಆ ಕಮಿಟಿಯ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಈಗಿನ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬರಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವುದರ ಕಾರಣ ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ಇದು ಬಹಳ ಅನುಮಾನವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿದೆ. ನಾವು ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳ

(ಶ್ರೀಮತಿ ಜನವರಾಜೇಶ್ವರಿ)

ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಪಂಚಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿದ್ದ ಜಹಗೀರ್‌ದಾರರನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ್ದೇವೆ ರಾಜರುಹಾರಾಳರನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ್ದೇವೆ, ಈಗ ಅದೇ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ರದ್ದುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಜಹಗೀರ್‌ದಾರರು ಮುಂತಾದವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆ? ಅದನ್ನು ಯಾಕಾಗಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ ಅದೇ ಪ್ರಕಾರ ಗಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಯಾವಾಗ ಅವರನ್ನು ಆ ಹುದ್ದೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನ್ಯಾಯವಾದ ಕಾಂಪೆನ್ಸೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇದೆ. ಆದರೆ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಫಾಯಿಂಟ್ ಸೆವೆಕ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಇವರಿಗೆ ಕಾಂಪೆನ್ಸೇಷನ್ ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ರಾಜಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ *ex-gratia* ಎಂದು ಯಾರಿಗೆ ಎಗತ್ಯವಿದೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ನನಗನಿಸುವುದು, ಇಲ್ಲಿ ಬರೆದಿರತಕ್ಕ ಪದಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಷ್ಟು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಯೋಗ್ಯವೆಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 83,501 ವಿಲೇಜು ಆಫೀಸರುಗಳಾಗಿ ಇಡೀ ಸ್ಟೇಟಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ಇವರಿಗೆ ನಾವು ಸುಮಾರಾಗಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ನಮ್ಮ ಸ್ಟೇಟಿನಲ್ಲಿ ಹಣದ ಅಭಾವ ಎಷ್ಟು ಅಧಿಕವೋ ಎನ್ನುವ ಮುಖ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಅವರೆ ನಮಗೆ ಋಣಿಗಳಾಗುತ್ತವೆ, ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಭಾರವಾಗುತ್ತದೆ ಎ ದಾಕ್ಷಣ ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡುವೆ ಕಳುಹಿಸುವುದು ಅಷ್ಟು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿನ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸ್‌ಗ್ರಾಷಿಯಾ ಎಂದು ಒಂದು ಸೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು ಎಂದಿದೆ. ಹಿಗೆ ಈ ಒಂದುಸೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಒಳ್ಳೆಯದಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಕೊಡುವಾಗಲೂ ಇವನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಬೇಡಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥ ಬರುವಂತೆ ಇದರಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ ಏನನ್ನೂ ಕೊಡದೆ ಕಳುಹಿಸುವುದು ಅಷ್ಟು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವಾಗ ಪೋಡಿಗೆಯ ಏಳು ಪಟ್ಟುರಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೇ, ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕಲವು ಜಮೀನುಗಳಿವೆ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೈದರಾಬಾದು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ಇಲ್ಲ ಸ್ವಲ್ಪ ವೆರವಾಗಿ ತೀರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮೂರು ಎಕರೆಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಭೂಮಿ ಇದ್ದವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ಈ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅವರನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವಾಗ ಅವರ ಪೋಡಿಗೆಯ ಆರು ಪಟ್ಟನಷ್ಟು ಎಂದು ಕೊಡಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಏಳು ಪಟ್ಟು ಎಂದು ಕೊಡುವುದು ಅಷ್ಟು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಆರು ಪಟ್ಟು ಜಮೀನಿಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮೂರು ಎಕರೆ ಗಳಿಗಿಂತ ಕೆಳಗಿರತಕ್ಕ ಪಟೇಲ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರುಗಳಿಗೆ ಆರು ಪಟ್ಟು ಪೋಡಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಪರಿಹಾರವಾಗಿ ಕೊಡುವುದು ನ್ಯಾಯ. ಇದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ತಮ್ಮ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾನಿಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ. ಎಂ. ಸಿ. ನರಸಿಂಹನ್.—ಇದು ತಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಆದ ನಿರ್ಣಯವೋ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಜನವರಾಜೇಶ್ವರಿ.—ಇದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ, ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಎಂದರೆ, ಈಗಿರತಕ್ಕ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಜಮೀನಿಗೆ Occupancy Right ಕೊಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಏನು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಈ ಫಾಯಿಂಟು ಸೆವೆಕ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ Inferior Officers ಗಳಿಗೆ ಅವರ full assessment ನ ಮೂರು ಪಟ್ಟು ಇತರ Officers

ಗೆ ಎರಡು ಪಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟು ಪೂರ್ತಿ ಹಕ್ಕು ಹೊರಗಬೇಕು ಎಂದು ಇದೆ. ಇದನ್ನು full assessment ನ ಇಪ್ಪತ್ತು ಪಟ್ಟನ್ನು ಎಂದು ಕೊಟ್ಟು ಜಮೀನಿನ ಹಕ್ಕನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಚಾಯಿಂಟು ಸೆಲೆಕ್ಟು ಕಮಿಟಿಯವರು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದು ತುಂಬಾ ಭಾರವಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ಅಷ್ಟು ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ right ನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವಷ್ಟು ಪಟ್ಟು ಇದಬೇಕೆಂದು, ಕನಿಷ್ಠ inferior servants ಗಳಿಗೆ ಮೂರು ಪಟ್ಟು ಇರಲಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೆ ಆರು ಪಟ್ಟು ಇರಲಿ, ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಹಕ್ಕನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇಪ್ಪತ್ತು ಪಟ್ಟು ಎಂದಿರುವುದನ್ನು ಹದಿನೈದು ಪಟ್ಟು full assessment ಆಗಿ ತಗೆದುಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನಾನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಎಂದರೆ, ಈ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅವರುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ದೊರಕಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ಜನರನ್ನು ಪಂಚಾಯತಿಗಳ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಮುಂದೆ Village Accountants ಅನ್ನುವ ಪೋಸ್ಟುಗಳು Create ಆಗುತ್ತವೆ. ಆಗ ಇವರಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿದ್ದರೆ ಅಂತಹವರನ್ನು Village Accountants ಗಳನ್ನಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಇವರನ್ನು ತಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಕ್ಕೆ ಆಡ್ಡಿ ಏನಿಲ್ಲ, ಎಂದು ನಾನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಐದಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಖರ್ಚು ತಗಲಬಹುದು. ಆದರೆ Regrant ಮಾಡುವಾಗ ಅವರ ಕಡೆಯಿಂದ ವಾಪಸು ಸ್ವಲ್ಪ ಬರುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟು ಭಾರವಾದರೂ ಕೂಡ ಇವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವ ಪ್ರಕಾರ ಸರಕಾರ ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ನಮ್ಮ ರೆವೆನ್ಯೂ ಪಂಡಿತರುಗಳು ಎಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಹುಳುವಿನ ತರೆ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಿಮ್ಮ ಪಂಡಿತರುಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು ಅಂತಹ ಒದ್ದಾಡುವಂತಹ ಮನುಷ್ಯರೇ ಅಲ್ಲ. ಅವರೇ ಇಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ controversyಗೆ ಒಳಗಾದ ಬಿಲ್ಲುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪಾಸು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. Inam Abolition Bill ಇತ್ಯಾದಿ. ಮತ್ತೆ ಈಗ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರಿಫಾರಂಸ್ ಬಿಲ್ಲೂ ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲೇ ಇದೆ. ಅದೂ ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದೆ. ಅವರು ಬಹಳ ಧಾರಳವಾದ ಜನರು. ಬಹಳ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇದ್ದೇನೆ. ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಬಂದಂತಹ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ತುಂಬಾ ಗೌರವ ಎದೆ, ಅಭಿಮಾನವಿದೆ ಎಂದು ಈ ಚಾಯಿಂಟು ಸೆಲೆಕ್ಟು ಕಮಿಟಿ ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಾ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಈ ಜಾರ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಪಾತ್ಯದಿಂದಲೇ ಅವರು ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ, ಅಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ರೆವೆನ್ಯೂ ನೌಕರರ ಸ್ಥಿತಿ ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ತಾವು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಎಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಹುಳದಂತೆ ಅವರು ಒದ್ದಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಲ್ಲ. ತಾವೇ ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಕಾರಣ ತಾವು ದಯವಾಡಿ ಈ ಪ್ರಕಾರ ಅವರನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಇ. ನಾರಾಯಣ ಗೌಡ.—ಭೂಸುಧಾರಣೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿಮಗೂ ಅವರಿಗೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಏಪಟ್ಟೋ?

ಶ್ರೀ. ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಸ್ತ್ರೀಧನದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಡ್ಡಾಗಿ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಲ್ಲವೇ ?

Sri KADIDAL MANJAAPA.—what transfered in the joint select Committee should not be disclosed here.

ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿ.—ಸ್ತ್ರೀಧನದ ವಿಷಯ ಬಂದಾಗ ಎಂದರೆ ಲಾಡು ರಿಪಾರಂಸ್ ಬಿಲ್ಲು ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಕಾಲ ಬಂದಾಗ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ. ಈ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳು ಬೇಕು, ಮಹಿಳಾ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮಹಿಳೆಯರ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಅಭಿಮಾನವಿದೆ. ಅವರು ಮಾಡಿಯೇ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಇಷ್ಟನ್ನು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇಷ್ಟು ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ (ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಜಾಯಿಂಟು ಸೆಲೆಕ್ಟು ಕಮಿಟಿಯು ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್ನಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಾನು ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಸಹೋದರಿಯರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿಯವರು ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿ ಶಹಬಾಷ್‌ಗಿರಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ನನಗಾವುದೇ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ''ದಂಡಿನಲ್ಲಿ ಸೋದರ ಮಾವನೇ,'' ಎನ್ನುವಂತೆ, ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳದೇ ಹೊದರೆ ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪವಾಗುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ಕರ್ತವ್ಯ ಲೋಪವಾಗುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅವರನ್ನು ಕಾರಣವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುವ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದರೆ ಅವರಾಗಲೀ ಮತ್ತು ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಸಹೋದರಿಯರಾದ ಶ್ರೀಮತಿ ಬಸವರಾಜೇಶ್ವರಿಯವರಾಗಲಿ ನನ್ನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಕಾರಣ ಮನಸ್ಸಿನವರು ಎಂದು ಅವರು ತಿಳಿಯುವುದು ಎಂದು ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

11-30 A.M.

ಈ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿ ರಿಪೋರ್ಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವು ಪಟೇಲರಿಗೂ, ಶ್ಯಾನುಭೋಗರಿಗೂ ಕಂಪೆನ್‌ಸೇಷನ್ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಏನಾದರೂ ನಮಗೆ ಗತಿಯಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬಂದರೇ! ಇದರಲ್ಲಿ 100 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ದಾನ ಧರ್ಮವಾಗಲಿ ಕೊಡುವುದು ಎಂದು ತಾವು ತಿಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳೇ ಅಂತಹ ಧರ್ಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟು ಆತ್ಮೀಯ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಒಂದು ವೇಳೆ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರ ಮನೆಗೆ ಭಿಕ್ಷೆಗೆ ಹೋದರೆ ಸಾಲ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇವಲ 100 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಭಿಕ್ಷೆಬೇಡುವ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಗಾಡನಾಗಲೀ, ಪಟೇಲನಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಶ್ಯಾನುಭೋಗನಾಗಲಿ ಯಾರೂ ಹೋಗುವುದೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಖಚಿತ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಅಂತಹವರಿಗೆ ಇದು ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಅಂತಹವರಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆನ್ನುವುದೇನೋ ಸರಿ. ಆದರೆ ನೀವು ಕರ್ತವ್ಯಲೋಪ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ರಾಜ ಮಹಾರಾಜ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪಾಳೆಯಗಾರರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ತೆಗದುಕೊಂಡಿದ್ದಂಥ ಹಣ್ಣಿಗೆ ಅವರು ಕೇಳುವಷ್ಟು ಕಂಪೆನ್‌ಸೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರಿ. ಈಗ ಆ ರೀತಿ ಇಲ್ಲ.

ಇವರು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಒಂದಲ್ಲ, ಎರಡಲ್ಲ, ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ. ಇವರಿಗೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ತಾಯಿಯ ಹಾಗೆ. ಆರೀತಿ ಇರುವಾಗ ತಾಯಿಯೇ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿಷ ಕೊಟ್ಟರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ? ಪಟೇಲರು ಮತ್ತು ಶ್ಯಾನುಬೋಗರುಗಳಿಗೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ತಾಯಿ ಇದ್ದಹಾಗೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಮ್ಮನ್ನು ತಾಯಿಯಂತೆ ತಿಂಬಿಕೊಂಡಿರುವವರಿಗೆ ನೀವೇ ವಿಷ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮಕ್ಕಳಂತಿರುವ ಪಟೇಲ್, ಶ್ಯಾನುಬೋಗರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ ಈಗ ಆವರು ಇದುವರೆಗೂ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆ ತಾಯಿಯೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅದು ಇಲ್ಲ ತಾಯಿ ಸತ್ತುಹೋದಳು ಎಂದು ಗೋಳಾಡಿಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಜೊಂಬಾಯಿ ಪರಿಯಾದಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಗಾಯ್ಕವು ನಾಕರರುಗಳಿಗೆ ಉಂಬಳಿ ಜಮೀನು ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕಂದಾಯ ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನನಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಶ್ಯಾನುಬೋಗರಿಗೆ ಮತ್ತು ಪಟೇಲರಿಗೆ ಉಂಬಳಿ ಜಮೀನು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹವರಿಗೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ? ನಿಜವಾಗಿ ಉಂಬಳಿ ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವವರಿಗೆ ವಿಚಾರವಲ್ಲಿ ಏನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಪಟೇಲ ಮತ್ತು ಶ್ಯಾನುಬೋಗರ ವಿಚಾರವಾಯಿತು. ಇನ್ನು ತೋಟಿ-ತಳವಾರರ ವಿಚಾರ. ಅವರ ಕೈಲ ನೀವು ಕೆಲಸ ಸ್ವಲ್ಪ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ? ನೀವಾಗಲೀ, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರೇ ಆಗಲೀ, ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮೀಷನರಾಗಲೀ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಆಗಲೀ, ಅಮುರ್ತಾದಾರರಾಗಲೀ, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ್ ಆಗಲೀ ಅಥವಾ ಇತರ ಆಫೀಸರೇ ಆಗಲೀ ಅವರುಗಳಿಂದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಅವರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ತೋರಣ ಕಟ್ಟುವುದು, ಜನರನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬರುವುದು, ಸೊಪ್ಪು, ಸೆದೆ ಕೀಳುವುದು, ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಕರೆಕ್ಷನ್ ಗೆ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಮಾಡುವುದು, ಕಣಕಾಯುವುದು, ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ರೆಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಇಲ್ಲಿಂದಲ್ಲಿಗೆ ಓಡಾಡುವುದು. ಈ ರೀತಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವಂತಹವರಿಗೆ ಏನು ಕಂಪೆನ್‌ಸೇಷನ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ? ಅವರು ಪಡುವ ಕಷ್ಟವಂತೂ ಹೇಳತೀರದು. ಇವರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿಯೇ ಇವರು ಕಾದಿದ ಎಣ್ಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಿದ ನೊಣದ ಕಾಗೆ ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ್ದು ನಿಜಾಂಶವಾಗಿದೆ. ಮನೆ ಮಾರಿ ಪರರಿಗೆ ಉಪಕಾರಿ ಎಂದು ಹೇಳುವಹಾಗೆ ನೀವು ಪರರಿಗೆ ಉಪಕಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮನೆಗೆ ಮಾರಿಯ ಹಾಗೆ ಕೂತಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನು ತೋಟಿ ತಳವಾರರಿಗೆ ನಿರಾಸೆಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 3 ಸೇರು ಎಂದು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಒಂದುವೇಳೆ ಈ 3 ಸೇರನ್ನು ಅವರು ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ ಈ ನಾಕರರು ತಹಸೀಲ್ದಾರರಿಗೆ ಅಪೀಲುಮಾಡಿ ಅವನು ನಿಶ್ಚಯಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಹವಿನಾರನೆಯ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಕಂಪೆನ್‌ಸೇಷನ್ ರೂಪವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತೀವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಈಗ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಎಕರೆ ಕಲ್ವಟೇಜ್ ಏರಿಯಾ ಇದೆ ಎಂಬುದು ತಮಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಭಾಗ ಕೊಡುವುದೆಂಬುದನ್ನು ನೀವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಲೆಕ್ಕಮಾಡಿ ಕೊಡಿ. ತಹಸೀಲ್ದಾರ್ ನಿಶ್ಚಯಮಾಡಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟನ್ನೇ ಭಾಗ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಯಾವ ಧರ್ಮ ? ನೀವು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಬಗ್ಗೆ ನಿಜವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮನಸ್ಸು ಇದೆಯೇ ? ಇಂತಹ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ನಮ್ಮನೆ ಪತಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಕವಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನಿಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಆರೀತಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ನೀವು ಹೇಳಿದರೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಐದೈದು ಸಾರಿ ಅವನ್ನು ಓದಿದರೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ನಿಮಗೆ ಇದು ಅರ್ಥವಾಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದಲೇ ದಿನ ಗಟ್ಟಲೆ ಈ ಮಸೂದೆ ಮುಂದೆ ಮುಂದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ.—ಪಟೇಲರುಗಳಿಗೆ ; ಕಾರ್ಯನುಬೋಗರುಗಳಿಗೆ ಒರಿಜಿನಲ್ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಂಪೆನ್‌ಸೇಷನ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದೂ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಬಹುಶಃ 7 ಪಟ್ಟು ರಷ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 4½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ 4 ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಜೇರೆ ಜಾಸ್ತಿ ಆದರಲ್ಲಾ ! ಇವರಿಗೆ ಖರ್ಚುಮಾಡುವ ದುಡ್ಡು ಇದ್ದರೆ ಗ್ರಾಮಾಡಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಕಂಪೆನ್‌ಸೇಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇ ! ನೀವು ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪಟ್ಟಣಲ್ಲಿ ಇಕಾನಮಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ? ತಿಳಿಸಿ ಇನ್ನೂ ಹೊಸ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನೇನೋ ಜಾಸ್ತಿಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ದಸರಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಜರಿಗೆ ಬೇಕಾವಷ್ಟು ಹಣವನ್ನ ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಟಿ. ಎ. ಮತ್ತು ಡಿ. ಎ. ಖರ್ಚು ಎಷ್ಟೋ ಆಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ ಕೊಟ್ಟು ಒಬ್ಬ ಗೌರ್ನಮೆಂಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ, ಅವನಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಅಂಡರ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ, ಆಮೇಲೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಚೇರ್‌ಮನ್ ಮತ್ತೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಮೆಂಬರುಗಳು—ಈ ರೀತಿ 108 ಕಮಿಟಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದುದ್ದು ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇಲ್ಲವಿದ್ದರೆ ದುಡ್ಡು ಇವರುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ ? ಗ್ರಾಮನೌಕರರುಗಳು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ದುಡಿದು ಸೇವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವಾಗ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಕೇವಲ 100 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ ! ಅವರ ಗತಿ ಹೇಳತೀರದು. ಅವರು ವರ್ಷಾನುಗಟ್ಟಲೆಯಿಂದ ಬರೆದಿರುವ ರೆಜಿಸ್ಟರುಗಳನ್ನು ಪಹಣಿ ರೆಜಿಸ್ಟರುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಕಡಮೆಯಾಗಿ ಕಂಪೆನ್‌ಷೇಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗೌರವಿಸಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರಮಾಡಿ ಎಷ್ಟು ಪಟ್ಟು ಕಂಪೆನ್‌ಸೇಷನ್ ಕೊಡುತ್ತೀರೋ ಅದನ್ನು ಗೌರವ ಧನರೂಪವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಈರೀತಿ ಮಾಡದೆ ಕೇವಲ 100–50 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಭಿಕ್ಷೆಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಡಿ. ದಾನ ಧರ್ಮ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೊಡುವುದು ನಿಜವೆಂದು ಈ ಮಸೂದೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿರುವುದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮುಂಜಪ್ಪನವರೇ ಇದರಿಂದ ನಿಮಗೆಲ್ಲಾ ಅಗಾರವ, ನಮಗೂ ಅಗಾರವ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅಗಾರವ. ಈರೀತಿ ಅಗಾರವನ್ನುಂಟುಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ನಿಜವಾಗಿ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ತೋಟಿ ತಳವಾರರಿಗೆ ಮತ್ತು ನೀರುಗಂಟಿ ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟಾಸೆಯನ್ನು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟುಪಟ್ಟು ಕೊಡುತ್ತೀರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಕಬ್ಬುಮಾಡಿ ಪಟೇಲರಿಗೂ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯನುಬೋಗರಿಗೂ ಕಂಪೆನ್‌ಸೇಷನ್ನನ್ನು ಪೋಲಿಗೆಯ 10ರಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟು ಅವರುಗಳ ಗೌರವ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತೀರೆಂದು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಹೆತ್ತು ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಂಥ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಜಿ. ರಿಪ್ಪ (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ; ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ನಾನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವಾರು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಿನ್ನೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರ ಹೆಸರು ಚಿರಸ್ಥಾಯಿಯಾಗಿ ಉಳಿಯುತಕ್ಕ ಪ್ರಸಂಗ ಈಗ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಲ್ಯಾಂಡ್ ರೆವಿನ್ಯೂಷನ್ ಆಗ್ರೇರಿಯನ್ ರಿಫಾರಮ್ಸ್ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥ ಅನೇಕ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಈ ನಮ್ಮ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳ

ಹಿಂದೆಯೇ ಮುಂದಿಸಿದ್ದರು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಗಲೂ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು. 700-800 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಭೂಮಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತಹ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವ ರೈತನಿಗೂ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಬಂಧವಿತ್ತು. ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಪ್ರಜೆಗಳ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ನರ್ವಾಹ ದವರು ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಈಗಿನ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ದವರೂ ಸಹ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದರಲ್ಲಿ ಉತ್ಸುಕರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನೂ ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆ ಆಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು ಒಬ್ಬರು ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇವರು ಮನೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಬರಲಿಗೆ ಉಪಕಾರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಬಹಳ ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾದ ಮಾತು. ಇತರರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವತಕ್ಕದ್ದು ಅವರ ನಿಜವಾದ ಗುಣ. ಎಲ್ಲೋ ಅದನ್ನು ನೋಡಿಯೇ ಅವರ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಈರೀತಿ ದೇವರು ಅವಿಸಿದ್ದಾನೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.— ಇಂತಹವರ ತ್ಯಾಗ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ನೋಡಿಯೇ ಇವರನ್ನು ಜೀವಮಾನರ್ನಾಗಿ ನೀವು ಮಾಡಿದರಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ನಾನೇನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪನವರನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಮಾತು ಮಾತಿಗೂ ಏನೇನು ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಬಂದು ಬಿಡುತ್ತವೆ. ದಾನಯ್ಯಗುಡಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಏನುಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಅಂದರೆ ಟಂಗ್‌ಟಿಗ್ ಎಂದು ಜಾಗಟೆ ಶಬ್ದಮಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಇವರು ಮಧ್ಯೆ ಮಧ್ಯೆ ಇಂಟರ್ ಫಿಯರ್ ಮಾಡುವದು ಅರೀತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಘಂಟೆಗಟ್ಟಲೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಬೇಡ.

ಸ್ವಾಮಿ. ಹೊಟ್ಟೆ ಉರಿಯುವಂಥ ತಪ್ಪನ್ನೇನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟು ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಹಳ ಶಬಂದಿದ್ದು 1959 ನೇಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ, ಆ ಜಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಆದಮೇಲೆ ಒರಿಜನಲ್ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯೊಳಗೆ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಂಟ್ರೊಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕವಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ (ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟ್ ಡಿಸಿಶನ್ ಡಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಅಂತೂ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಶನ್ ಪ್ರಕಾರ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಂದು ಇವರ ಹಕ್ಕುಗಳು ಹೋಗಿವೆ. ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಶನ್ ಜಾರಿಗೆ ಬರುತ್ತಲು ಹೋದವ, ಯಾರೂ ನೋಡಿ ಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಶನ್ ಪ್ರಕಾರ ರಾ ಇಂಟರ್ ಪ್ರಿಟ್ ಮಾಡಿ ಕೊಚ್ಚಿರುವ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಡುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಆದಮೇಲೆಯೂ, ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಶನ್ ಪ್ರೊವಿಜರ್ ತೀರ್ಪುಗಾರರೇ, ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವೆಂಟ್ಸ್ ಅವರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡೇ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಇವತ್ತು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕಾನೂನಿನ ತಕ್ಷಣಿಯ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇವತ್ತೂಕೂಡ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವೆಂಟ್ಸ್ ಡ್ಯೂಟೀಸ್ ಮತ್ತು ರೆಸ್‌ಪಾನ್ಸಿಬಿಲಿಟಿಗಳನ್ನು ಡಿಸ್‌ಚಾರ್ಜ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಏನೋ ಒಂದು ಇಂಪ್ಲೈಡ್ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆಯೆ? ಪಿಸ, ಒಂದು ಕಾನೂನು ಪಕ್ಕ ರಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಲು ಬೇಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸರ್ವೆಂಟ್ ಒಂದು ಕಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿರು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅವರು ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತಸ್ವಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಅವುಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಮಂದಿ ಜನಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು;

ಅವರು ಮೈನಾರಿಟಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಆಪರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಜನ ಇಲ್ಲದ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಬರೆದಿರಬಹುದು ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಅವೇರಿತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸ್ಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಫೀಸರೇ ಆಗಲಿ, ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರು, ತಹಶೀಲ್ದಾರ್‌ರಿಂದ ಹಿಡಿದು, ಟೂರ್ ಹೋದಾಗ, ಇನ್ಯಾರೂ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರು ಎಲ್ಲಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್, ಗೂಟ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರ್, ಮುಂತಾದ ಸ್ಥಿತಿ ನಿರ್ಮಾಣಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬಹುದಾದಂಥವರು ಅವರು. ಕೆಲವು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ರಾಸಿಕ್ಯೂಟರುಗಳು ಎಲ್ಲಿಯೋ ತೆಂಗಿನ ಗರಿಯನ್ನು ಕೆತ್ತುತ್ತಾರೆ, ಜನರಿಗೆ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಹೇಳುವುದು ಸರಿ ಎಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸುಪ್ರೀಂಕೋರ್ಟಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಎಲ್ಲ ಗೌರವಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾರೂ ಸಿದ್ಧವಿಲ್ಲ, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಇಳಿಯೋ ಆದನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಕೊಡಲೇ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಆ ತೀರ್ಪನ್ನು ದಪ್ಪಿ ಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿ ಎಷ್ಟರವರೆಗೆ, They are not entitled to any compersion ಎಂದು ರೈಟ್‌ಪುರಾಗಿ ಹೇಳಿವ್ವಾರೆ. *Ex-qratia* payment ನ ರೂಪಾಯಿ ಪಾವತಿ ಕೊಡುವುದು ಸಾಧುವಾಗಿದಲ್ಲ, ಇನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ಕಾನೂನನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ, ಅವರಿಗೆ ಕಾಂಪೆನ್ಸೇಶನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಿ ತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಅವರನ್ನು ಕೆಲಸ ದಿಂದ ವಿಮುಕ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವಾಗ, ಬೀಳ್ಕೊಡುವಾಗ, ಅವರ ಮುಸ್ಸಿಗೆ ನೋವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವಾದು. ಅವರು ಪರಿಹಾರ ಎಷ್ಟು ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಅಷ್ಟನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೂ, ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು, ಏನು ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೊವೈಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೆವೆ ಹೇಗೆ, ಕಷ್ಟು ಪಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಭರವಸೆ ಇದೆ. ನಾವೇನಾದರೂ ಕೂಡ ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿ ರಿಪೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯ ಕಾಂಪನ್ಸೇಶನ್ ಪ್ರೊವೈಡ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ಅಪ್ರೋವ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರು ದೇಶದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಜನತೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಏನಾದರೂ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ತಂದರೆ, ನಮ್ಮ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸ್ನೇಹಿತರು ಅವುಗಳ ಮೆರಿಟ್ ಮತ್ತು ಡಿಮೆರಿಟ್ ನೋಡದೆ, ನಮ್ಮನ್ನೆ ವಿರೋಧಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುವ ಅನೇಕ ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಲ್ಲೆ.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Sir, I rise to a point of order. Rule 77 of the Rules of Procedure deal with the scope of debate on the report of the Select Committee. It says :

> "The debate on a motion that the Bill as reported by the Select or Joint Select Committee be taken into consideration, shall be confined to consideration of the report of the Select or Joint Select Committee and the matters referred to in that report or any alternative suggestions consistent with the principle of the Bill."

Why should he refer back and go on beating the dead past ? All these remarks would have been relevant at the time of the consideration of the Bill. Now what is before us is the report of the Joint Select Committee and that is under consideration. We cannot now go beyond the scope of the debate on the report of the Joint Select Committee. May I request the Chair to call the Hon'ble Member to order and to ask him to confine himself to the scope of the debate on the report of the Joint Select Committee ? I request the Chair to call him to order.

Sri G. SIVAPPA.—I am in good order.

ನಾನು ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಏನನ್ನೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. I am speaking only with reference to the original Bill. original ಬಿಲ್ಲಿಗೆ ರೆಫರ್ ಮಾಡಿದ ದಬೆಂದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಸಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ನನ್ನನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದಾಗ, ಹೀಗೆ ಎದ್ದು ಕೂತು ಅವರ ಭಾಷಣಗಳಿಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಬರಲಿಲ್ಲ, ನಾವು ಅವರನ್ನು ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೆವೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಅವರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ *ex-gratia* payment ಸಾಲದೆಂದು ಕಾಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿತ್ತು, ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕಾದ್ದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಈ ಸಭೆಯ ಕರ್ತವ್ಯ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಲ್ಲಿಯೂ ಈ ರೀತಿ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಬೇಕಾದುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದಿದೆ. ನಾವು ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಳ್ಳೆ ಹೋಡಿದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅನೇಕ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಪೇನ್ ಮಾಡಿದ್ದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. I can quote instances.

ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳು ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಪಾರವಾದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ನನ್ನ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರುಗಳಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಾಕ್ಷ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಏನೇ ಇರಲಿ, ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನ ತೀರ್ಮಾನವೇನೇ ಇರಲಿ, ಇವರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಾದುದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಯವರು ಸಹ ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿರುವುದು ಹೀಗಿದೆ:— On page Three of the Joint Select Committee Report it is said :

"Moreover, the holders of village offices and their ancestors have rendered yeoman service to the state .." ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಹಳ ಸೂಕ್ತವಾದಂಥಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆದರೆ ಕೆಲವರು ಈ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಕೆಟ್ಟವರಿರಬಹುದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಒಂದೇ ಎಂತ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ವಿಚಾರಗಳೇಂದರೆ ಇವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದೂ ಮತ್ತು ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡುವೇಕೆಂಬ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿವೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರ ನೀಡಿ ಅವರ ಮಗ್ಗುಲಿಗೆ ನೋಡಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಇನ್ನು ಮಾತನಾಡುವ ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ವೈ. ವೀರಪ್ಪ (ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಸಮಿತಿಯಿಂದ ಬರುವಷ್ಟಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಈಗ ನನ್ನ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ವರದಿಯ ಮೇರೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೆಲ್ಲರು ಈಗಾಗಲೆ ತಮ್ಮತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳೇನಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಈಗ ಅವರಿಗಿರತಕ್ಕ ಸಾಗುವಳಿಯಲ್ಲೇ ಅವರನ್ನೂ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು ಎನ್ನುವಷ್ಟಕ್ಕೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಅವರಿಗೂ ಸಹ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಈಗಾಗಲೇ ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದಲು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ "ನಮಗೆ ಈ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವೇಡಿ. ಇವನ್ನು ನೀವೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಮ್ಮನ್ನು ಈ ವೃತ್ತಿಯಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿ ಮಾಡಿ" ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ಹಾಗೆ ಕೇಳತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಅವರ ವೃತ್ತಿಯಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿ ಮಾಡಿಸಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕಾಂಪೆಕ್ಷೇಷನ್ನನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಪ್ರಕೃತ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನಾದರೂ ಈ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳ

(ಶ್ರೀ ಪೈ. ವೀರಪ್ಪ)

ವಿಚಾರವಲ್ಲಿ ಒಂಡೆಂದು ನಮಿಷಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದ್ದಿರ ನಾನು ನನ್ನ ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲೋಪ ಮಾಡಿದಂತಾದೀತು. ಈ ದಿವಸ ಇರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದು ಏನೊಂದು ಅವ್ಯವಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿತ್ತೊ ಅಂಥ ಕಾಲದಿಂದ ಈ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಸೇವೆಯನ್ನು ನಾನಾ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ರೆವಿನ್ಯೂ, ಪೋಲೀಸ್ ಮತ್ತು ಸಿವಿಲ್ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಹಳ ಅಮೋಘವಾದ ಹಾಗೂ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈ ಹಿಂದೆ ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿದ್ದಾಗಲೇ ಈ ವಿಚಾರವಲ್ಲಿ ವಿವರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಆಗ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಕಾಲಾವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಹೋಯಿತು ರಿಂದ ಆಗ್ಗೆ ನಾನು ಈ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಲು ಅವಕಾಶವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಹಿಂದೆ ಈ ಸಂಬಂಧವಾದ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿಸುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳೇನು, ಏಕೆ ಇವರನ್ನು ನಿವೃತ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನತಕ್ಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ವಿವರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದೊಂದು ಪ್ರೂದಲ್ ಎನ್ನುಂ ಇದ್ದಹಾಗಿದೆ ಅಂದರೆ ಇದೊಂದು ಪಾಳೇಪಟ್ಟಿನ ಅವಶೇಷವಿದ್ದ ಹಾಗಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ತಿದಿವ ಈಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ನೀತಿಗೂ, ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಣೆ ತತ್ವಕ್ಕೂ ಇದು ತೀರಾ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿದೆಯೆಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ನಾನೀ ಬಹಳ ನಂಕಟದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ನನ್ನ ಅನೇಕ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿರುವಂತೆ, ಈ ತೋಟಿ, ತಳವಾರಿ, ನೀರುಗಂಟಿ, ಕುರ್ಕರ್ಣಿ, ಪಟೇಲ-ಈ ಒನ್ಲರೂ ನಿಲ್ಲಿ ಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಪಾರ ಸೇವೆಯೇನಿದೆ ಅದನ್ನು ನಾವುಗಳಾರೂ ಮರೆಯುವಹಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗಿರತಕ್ಕ ನರ್ಕಾರವನ್ನು ಸಹ ಮತ್ತು ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಗಳಿಸಲೇಕೆಂದಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇವರು ಅಪಾರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ದಿವಸ ಗ್ರಾಮಲಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೂಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈಗತಾನೆ ಮಾತನಾಡಿದವರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತ್ ಲವಪ್ಪನವರು ಹೀಗೆ ನಾನೀಗ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನೀಗ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದೆಲ್ಲ ಕೇವಲ ನಮ್ಮ ಆ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ತತ್ವಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಅವುಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಮೂಲಭೂತ ತತ್ವಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಿಂದ ಈಗ ಈ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾದರೆ ಈ ದಿವಸ ಬಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಡಿರುವುದೆಲ್ಲ ತುಂಬಾ ನಿರಾಶಾದಾಯಕವಾಗಿರುತ್ತೆಂದು ನಾನು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಹಿಂದೇ ಮಾತನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದು ಯಾವ ಒಂದು ದೂರದೃಷ್ಟಿಯೂ ಇಲ್ಲದ ವಿಷಯ ಶೂನ್ಯವಾದಂಥಾ ಬಿಲ್ ಎಂಥ ಹೇಳಲೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ ತುಂಬಿ ತುಳುಕಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಆಲೋಚನೆ ಇರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಜನರನ್ನು ನಿರುದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಮಾಡುವುದು ಯಾವ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ? ಯಾವ ವಿತರಣೆ ಇದು ? ಈ ದಿವಸ ಈ ಅಪಾರ ಜನರನ್ನು ಉದ್ಯೋಗದಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಮುಂದೆ ಇವರ ಗತಿ ಏನು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಾವು ಈ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅವರ ಹುದ್ದೆಯಿಂದ ತಪ್ಪುಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗುವ ಮಂಥಾ ಜನರ ಪೈಕಿ ಶಾನುಭೋಗರುಗಳು ಸುಮಾರು 1,737 ಇರುತ್ತೆ, ಪಟೇಲರ ಸಂಖ್ಯೆ 30,633 : ತೋಟಿ ತಳವಾರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 36,900 ಮತ್ತು ನೀರುಗಂಟಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ 7,905 ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟು ಸುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಜನರು ಹತ್ತಿರ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರುತ್ತಾರೆ. ಇವುಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳ ಸಮಸ್ಯೆ ಮಾತ್ರವು ಜ ಲಘುವಾಗುತ್ತದ. ಆದರೆ ನಾವೀಗ ಇಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಈ ಉದ್ಯೋಗಗಳಲ್ಲೇ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಿನ್ನಿ ಎಂತ ಈಗ

ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನೀಗ ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದಿರುವ ಮುಖ್ಯಾಂಶವೇನೆಂದರೆ ಈ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಈ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಉನ್ನತವಾದ ಸೇವೆ ದೊರಕಿದೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆಯೂ ಆ ಸೇವೆ ಅವರಿಂದ ನಮಗೆ ದೊರೆಯುವುದಕ್ಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ದಿವಸ ಅವರನ್ನು ಕೆಲಸದಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿ ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೊಂದು ಗೌರವಯುತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಧರ್ಮ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ದಿವಸ ನಿವೃತ್ತಿ ಹೊಂದತಕ್ಕ ಜನಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮುಂದೆ ಅವರು ಒಂದು ಗೌರವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವನ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೊಂದು ಉದ್ಯೋಗ ಕಲ್ಪಿಸತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರಯೇ–ಎಂದರೆ ಅದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ಈ ದಿವಸ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ನಾನಾ ದರ್ಜೆಯ ಕೆಲಸಗಳು ಖಾಲಿ ಇರುತ್ತವೆ. ಅಂಥಾ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ನಿರುದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುವ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ನಿವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು ತನ್ಮೂಲಕ ಈ ಜನರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸೇವೆ ಲಭಿಸುವಂಥಾ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಿಡಿಸಿದ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರಿಗೆಲ್ಲ ಆ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಮೂಕಪ್ಪ.—ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಈ ಒಂದು ಕೆಲಸದ ಏನಾ ಬೇರೆ ಇನ್ನಾವ ವೃತ್ತಿಯನ್ನೂ ಅವಲಂಬಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವರೆಲ್ಲರೂ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳೇ ಎಂತ ತಾವೇಗ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ವೈ. ವೀರಪ್ಪ.—ಈ ಗ್ರಾಮ ನಾಕರ ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯೇನಿತ್ತು, ಇದು ಬಹಳ ಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಬಂದದ್ದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳವಾದಿನೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಕೇವಲ ಒಂದು ಗೌರವಕ್ಕಾಗಿ ತಮಗೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪಾದನೆ ಬರುವಂತಿದ್ದರೂ ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟು ಇವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲೇ ಈ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಬಂದಿವ್ವಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಈಗ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಒಂದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನ ಕೊಡಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಯೋಗ್ಯವಾದುದೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಇವರೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದ ಊರಿನಲ್ಲೇ ಇದ್ದುಕೊಂಡು ಸಮಾಜ ಸೇವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆವರೆ ಈ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿನ್ನ ಆ ಒಂದು ಅನ್ಯೋನ್ಯತೆ ಈಗ ಕಾರಾನು ಗುಣವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರಿಗೆ ಮುಂದೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಉದ್ಯೋಗ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಆ ಮೂಲಕ ಈ ಜನರ ಸೇವೆ ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ, ಸರ್ಕಾರ ಇವುಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಸಲ್ಲುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಇವರಿಗೆ ಆ ಕರು ಪಟೇಲ್-ಮುನಸು ಪಟೇಲ್ ಜಮಾನುಗಳನ್ನೇನೂ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಆ ಜಮಾನುಗಳ ಆಕ್ಟ್ ಪೇಸಿ ರೈಟನ್ನು ಇವರಿಗೆ ಆ ಒಂದು ನಾಮಿನಲ್ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡಿಕೊಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ ಅದು ನ್ಯಾಯವಾದ್ದಲ್ಲ, ಅದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ಹಣವಾದರೂ ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ನಮಗೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೇನು ಬರುವಷ್ಟು ಬರುತ್ತೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇರುವಂದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತೆ ಈ ಜಮಾನುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಉಚಿತವಾಗಿ ಇವರಿಗೆ ಖಾಯಂ ಮಾಡಿ ಇವರು ಒಂದು ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮಾಡಲು ವಿಧಾನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಯೋಗ್ಯ. ಈ ವಿಷಯ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ನೂರಾರಿಗೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಅನೇಕ ಸಾಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೇ ? ಹಾಗೇ ಇವರಿಗೂ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೇಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ? ಇವರೂ ಸಹ ಅದಿಯುಂಡರೂ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ

(ಶ್ರೀ ವೆ೯. ವೀರಪ್ಪ)

ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇವುಗೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೂತ್ತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜಮೀನು ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ ದ್ರವ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇವರಿಗೆ ಒಂದು ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ನೂಕ್ತವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

12-00 Noon

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಸ್. ರುದ್ರಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರೊವಿಜನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಹತ್ತು ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಅಲಾಟ್‌ಮೆಂಟಿನ್ನಲ್ಲಿ ರಿಜರ್ವ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ವೆ೯. ವೀರಪ್ಪ.—ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಕೊಡಬೇಕು. ಸಾಂಕೇತಿಕವಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಲದು. ಅವರು ಸುಖವಾಗಿ ಜೀವನ ನಡೆಸಲು ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು. ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೀಗೆ ಮೈಸೂರು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವನ್ನೂ exploit ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ನಾನಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಪ ದೋಷಗಳು ಇದ್ದೇ ಇವೆ. ಇದನ್ನು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪೆಡಂಭೂತ ಕಾರಣ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಉದಾರ ಮನೋಭಾವನೆಯಿಂದ ಎಲ್ಲ ಸಾಲವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಮಾಜದ ಹಿತದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಳ್ಳೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆರ್ಟಿಕಲ್ 16 ಮತ್ತು 14ರ ಪ್ರಕಾರ ಅನುಮತಿ ಹುದ್ದೆಗಳಾರು ಆಗಾಗ ದಿಲ್ಲಿ ಎಂದು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನವರು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದಿದೆ 1950ನೇ ಇಸವಿಯ ಜನವರಿ 26ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿನ ರಾಷ್ಟ್ರಾಂಗ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ? ಜೋಡಿ ಗ್ರಾಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಜೋಡಿದಾರರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೇ? ಸುಪ್ರೀಮ್ ಕೋರ್ಟ್ ನಿರ್ಣಯ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಿಲ್ಲವೇ? ಅವರಿಂದ ಸೇವೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಮುಂದಿನ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಮರಿಗಳಿಗೆ

[Mr. SPEAKER in the Chair]

ಒಳ್ಳೇ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ, ಸಂತೋಷದಿಂದ ಅವರನ್ನು ಬೀಳ್ಕೊಡುವುದು ನ್ಯಾಯವಾದುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹೊಸಲು ಮನೂಡೆಯಲ್ಲಿ ನಮೂಬಿಸಿದಂತೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕು. ಅವರ ಹೊಟ್ಟೆ ಪಾಡಿಗೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪೋಷಣೆಗೆ 30 ರಷ್ಟು ಜಾಸ್ತಿ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಾಡಿರುವ ಸೇವೆಯನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬಾಣನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದುದ್ದು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವ ವಾದ ಸರಿಯಿಲ್ಲ. ಮೊದಲಿಂದಲೂ ಅನುಚಿತವಾಗಿ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸುಪ್ರೀಮ್ ಕೋರ್ಟಿನ ನಿರ್ಣಯ ಬಂದಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು. ಕೇವಲ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದು ಯೋಗ್ಯವಾಗಲಾರದು. ಈಗಲಾದರೂ ಉದಾರ ಮನೋಭಾವನೆಯಿಂದ ಪರಿಹಾರ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದವರು ಹೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ವಿರೋಧ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಾಂಗವಾಗಲಿ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟು ಆಗಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ವಿರೋಧಿಸಲಾರರು. ಅವರನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುವಾಗ ಅವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿಕೊಂಡು ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಹೋಗುವ ಹಾಗೆ 30 ರಷ್ಟು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು

ಹೊತ್ತುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಮಾಡಿರುವ ಸೇವೆಯನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಇಷ್ಟು ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಅರ್ಹರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಟಿಗಿ ಅಧಾರದ ಮೇರೆ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹಾಕಿ 30ರಷ್ಟು ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಈ ಪರಿಹಾರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅವರಿಗೆ ಒಹು ಮುಖ್ಯ ವಾದುದು. ಪೋಟಿಗಿ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟು ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಒಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ತಂದು ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಸೂಕ್ತ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಲು ಸರಕಾರ ವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—30ರಷ್ಟು ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಸುಮಾರು 25–30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪ್ಯೆ. ವೀರಪ್ಪ.—ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಬದಲು ಬೇರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಖರ್ಚು ಎಷ್ಟು ಬೇಳುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ನಾವೂ, ನೀವೂ ಸೇರಿ ಅನುಮತಿಕ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಈ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಪ್ಯೆ. ವೀರಪ್ಪ.—ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಆ ರೀತಿ ನಿರ್ಣಯ ವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಪೋಟಿಗೆಯ ಮುಖತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸುಮಾರು 30 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಮೂರನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 10,339 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಾಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 250 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜನರ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಯ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೇರುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ನಿನ್ನೆ ತಾನೇ ಬೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಲೇವಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಸೂದೆ ಪಾಸಾಯಿತು. ಭೂಗಂದಾಯದ ಮೇಲೆ ಸರ್‌ಚಾರ್ಜ್ ವಿಧಿಸುವ ಬಿಲ್ ಇದೆ. ನಮಾಜಕ್ಕೆ ಸರ್ವತೋಮುಖವಾಗಿ ಅನಾದಿ ಕಾಲದಿಂದ ಸೇವೆಮಾಡಿರುವ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿ ಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉದಾರ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ವರ್ತಿಸಿ ಉದಾರವಾಗಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿ, ಸರ್ಕಾರವವರು ಇದನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿ, ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಮಸೂದೆಗೆ ಐದು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲಾವಕಾಶ ವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನು 19 ನಿಮಿಷ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇದರ ಚರ್ಚೆಗೆ ಕಾಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಚನೆಯೇನಾದರೂ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದು ಅದು ಅಂಗೀಕೃತವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ತುಂಬ weak ಆದರೆ ಅವರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುವಷ್ಟು weak ಅಲ್ಲ. 12 ಗಂಟೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ 3 ಗಂಟೆ 40 ನಿಮಿಷವಾಗಿದೆ. ಹನ್ನೆರಡೂವರೆ ಗಂಟೆಯವರೆಗೂ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರೆ ನಾಳು ಗಂಟೆ ಹತ್ತು ನಿಮಿಷವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ನಾಳೆಗೆ ಇನ್ನೂ 50 ನಿಮಿಷ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ನಿನ್ನೆಯ ದಿನ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿರುವುದನ್ನು ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜೆ. ವೆಂಕಟಪ್ಪ.—ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ವಿದೆಯೇ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನೋಡೋಣ.

†ಶ್ರೀ ಪಿ. ಡಿ. ಸಿಂಪ್ಸಾಂತೆ (ಮುದ್ದೆಬಿಹಾಳ).—ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗಾಬರಿಯಿದೆ, ನಮ್ಮ ಸಭೆಯ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ಅದರಂತೆಯೇ ಈಗ ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟ್ ರೂಲಿಂಗ್ ಸಹ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಹುದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಸಂಭಾವನೆ ಏನಿರಬೇಕು, ಏನಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸಂಬಂಧ ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವರಿಗೆ ಸಂಭಾವನೆ ಇರುವುದು ಜಮೀನು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಇದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಸಂಭಾವನೆಗಾಗಿ ಕೊಡುವುದು ಜಮೀನಲ್ಲ. ಜಮೀನಿನ ಮಾಲೀಕರು ಪಟೇಲರುಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಸಲುವಾಗಿ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರಲ್ಲ. ಪಟೇಲರಿಗೆ ನೌಕರಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಆ ಹುದ್ದೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ಏನು ಕಂದಾಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗ ಸೂಟಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಏನು ಸೂಟಿ ಬಿಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದುಮಾತ್ರ ಸಂಭಾವನೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು, ಮತ್ತೊಂದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಇದು ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಮಾತಲ್ಲ ಮುಂಬೈ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ, Bombay 8 R. D. 1287 of 1807 ಪ್ರಕಾರ the land is not assigned property ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದು assigned ಎಂದರೆ, ನಷ್ಟ ಎಂದು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಕಂದಾಯ ಕೊಟ್ಟು ಏನು ಉಳಿಯುತ್ತದೆಯೋ ಅದು ಮಾತ್ರ assigned property ಆಗುತ್ತದೆ. The land is not an assigned property ಅವರು ಏನು ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ, ಹುದ್ದೆಗೆ ಸಂಭಾವನೆ ಮಾತ್ರ. ಸಂಭಾವನೆ ರದ್ದು ಮಾಡುವುದರಿಂದ, ಎಲ್ಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಐದುಪಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಬೇರೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಮಾರುತ್ತಾನೆಂದರೆ ಆಗ ಕಂದಾಯದ 20 ಪಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪಟೇಲರಿಗೆ. ತಮ್ಮ ತಮ್ಮೊಳಗೆ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ, ಮಾರಾಟಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡಕುಮಾಡಿ 20 ಪಟ್ಟು ಕಂದಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಕಡೆ ಒಕ್ಕಲಿಕಾರರಲ್ಲಿ ಎಂದು ಭೇದವಿದೆ. ಇದರ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಒಕ್ಕಲಿಕಾರರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಇರುವ ಇನ್ನು ಕೆಲವರಿಗೆ ಜಮೀನುಗಳಿದ್ದು, ಅವರೇ ಅದರ ಮಾಲೀಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದಲ್ಲ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ತೀರ್ಪು ಕೂಡ ಇದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಿನ್ನೆಯ ದಿನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಕಾಜಗಾರಿಯವರೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಇವರೇ ಜಮೀನು ಮಾಲೀಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟೇ ಸಂಭಾವನೆ. ಈಗ ಇರುವವರಿಗೆ ಪಗಾರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಗ್ರಾಮಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮ ಸಹಾಯರಿಗೆ ಜಮೀನಿನ ಮೇರೆ ಇರುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಕಸಿದು ಕೊಂಡು, ಜಮೀನನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದರೆ ಅಥವಾ ಅವರವರಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಕೊಂಡರೆ 20 ಪಟ್ಟು ಕಂದಾಯ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿರುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸೇತ್ ಶೇಂದಿ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಹೇಳುವಾಗ ಕುಲಕರ್ಣಿ ಪರಗಣದ ಅಕ್ಕಿಸಲ್ಲಿ 200-300 ವರ್ಷಕಿಂತ ಮೊದಲು ಒಂದು ಸೆಕ್ಟೆ ಇತ್ತು. ಒಮ್ಮೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿಗೂ ಹೋಯಿತು. ಬೊಂಬಾಯಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಶೇತ್ ಶೇಂದಿ, ಜಾತಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮೊದಲಿಗಿದ್ದ ಸರಕಾರದವರು ಅಂದರು. 1927ರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಸಾರಿಯಾ ಕೇಸುಗಳಾದವು. ಸೇತ್ ಶೇಂದಿ ಎಗ್ಗೆ ಹೇಳುವಾಗ they were having the Kader Inams. 361 ನೇ ಕೇಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಯಿದೆ ಇತ್ತು. ಮತ್ತೆ 1827ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಯಿದೆ ಬಂತು. 185 ರಲ್ಲಿ ಕಾಯಿದೆ ಬಂದಿತು. 1874ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಯಿದೆ ಬಂತು. ಹೀಗೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಯಿದೆಗಳು ಬಂದರೂ ಶೇತ್ ಸೇಂದಿಯವರ ಸಲುವಾಗಿ ರದ್ದು ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಮಾಡಲಲ್ಲ. ಅವರ ಭೂಮಿ

ಏನಿತ್ತೋ ಅದರ ಮೇಲೆ ಇಷ್ಟು ಕಂದಾಯ ಎಂದು ಹಾಕಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು ಪತನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂದು ಒಂದು ಸಲ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಈ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಾಗ ಬಾಂಬೆ ಹೈಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆದ ಕೇಸಿನ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದೆ. 1919 ರ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ Law Report C.L. 12 Bombay ನಲ್ಲಿ Page 5 "5. Yellappa *vs.* Marilingappa" 577. ಇದರೊಳಗೆ ಏನು ಬಂತು ಎಂದರೆ ಓಲೆಕಾರರರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟು ಕಂದಾಯ ಹಾಕಿ ಎಂದರು. ನಮ್ಮ ಕಡೆಗೆ ಅಪೀಲು ಆದಾಗ ಸರಕಾರದವರು ಕೆಲವರಿಗೆ ರದ್ದುಮಾಡಿ, ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ರದ್ದು ಮಾಡದೇ ಇರುವುದು ಎಂದರೆ ಇದು illegal ಅದೇ ಇದನ್ನು ರಿಸೂಯ್ಂ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಕಾನೂನಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಡಿಸಿಷನ್ನು ಇದೆ. ಆ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟನ್ನು ತಾವೂ ನೋಡಬಹುದು. ಇದರಂತೆ ಕಂದಾಯ ಹಾಕಿದ್ದರ ಮೇಲೆ ಶೇತ್ ಶೇಂದಿಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಬಂದಿತು.

ನಾನು ನನ್ನ ಮತದಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಹುನಗುಂದದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ತೊಂದರೆಗಳು ಬಹಳ ಇವೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನಮ್ಮ ಹುನುಗುಂದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಇವೆ. ನಾನು ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ. (ನಗು).

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಜಿ. ಸಿದ್ಧಾಂತಿ.—ತಮ್ಮ ಪರವಾಗಿ ನಾನೇ ಇಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ಆಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಯಾರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ ಅವರಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರವಿದೆಯೇ, ಪತನ್ ಆಕ್ಟಿನ ಪ್ರಕಾರ one tender ತರಾಚಿಗೆ ಎಂದು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು, ಮತ್ತು ಅವನಿಂದ ಒಂದು ಪಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇರ್ಲಾ ಇಪ್ಪತ್ತು ಪಟ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಇದು ಎಲ್ಲಿಯ ನ್ಯಾಯ ? ಏಕೆ ಕೇಳುತ್ತೀರಿ ? ಪಕೀಲರಿಗೆ ರೊಕ್ಕ ಎಂದರೆ ಹಣವನ್ನು ತರುವುದು ಇಂತಹ ಪತನ್ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡುವಂತಹ ಕಾಯಿದೆ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರೆ ಯಾರೂ ಮೊಕದ್ದಮೆಗೆ ಕೈ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೊಂದು ಏನಿದೆ ಎಂದರೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಉದ್ಯೋಗವಿಲ್ಲದಂತೆ ಬಡಬಗ್ಗರಾದ ಓಲೆಕಾರರು ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಾಗುವಳಿ ಸ್ವತಃ ಮಾಡುವವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವರಿಗೆ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಲು ಜಮೀನು ಅವರಿಗೇ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡುವವರು ಬಡವರಾಗಿದ್ದರೆ, ಅವರು ಮಾಲೀಕರಾಗಿರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಪಟ್ಟು ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಮೊದಲು, ಅನಂತರ ಇಪ್ಪತ್ತು ಪಟ್ಟು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿರುವುದು ಎಷ್ಟು ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೀವೇ ನೋಡಿ. ಏನೋ ನಮ್ಮ ದುರ್ದೈವವೋ ಎನ್ನುವಂತೆ ಪತನ್ ಆಕ್ಟು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಇರುವಂತಹುದನ್ನು ಬಲ್ಲವರು ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದೊಳಗೆ ಕಾಣಿಸಲಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನವರಾಗಿರತಕ್ಕವರು, ಈ ಎರ್ಲಾ ಕಾಯಿದೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡಿದ್ದರೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾತಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ?

Sri KADIDAL MANJAPPA.—The Speaker of the House is from Bijapur District. The Chief Minister is also from Bijapur District.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಜಿ. ಸಿದ್ಧಾಂತಿ.—ತಾವು ಇನ್ನೊಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಎಂದರೆ, ಇದರೊಳಗೆ ಒಂದು ಪಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀರಿ. ಅಣ್ಣ ತಮ್ಮಂದಿರು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಹಕ್ಕಿದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಇದೆ ಅದು ಪರಗಾನ ಕುಲಕರ್ಣಿಗಳ ಅಬಾಲಷನ್ ಆಕ್ಟು ಇದರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ದಿವಸ ಏನು ಇದ್ದರು, ತೋಟಿ ತಳವಾರರು, ಓಲೆಕಾರರು ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರರು, ರಿಸ್ಯೂಂ ಮಾಡಲು ಬಂದಾಗ ಯಾವ ರೀತಿ ಕಾಯಿದೆಯಿಂದ ಬರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ತೋಟಿ, ತಳವಾರರು, ಓಲೆಕಾರರು, ಹರಿಜನರು ಇಂತಹವರುಗಳಿಗೆ ಪತನ್

(ಶ್ರೀ ಪಿ. ಟಿ. ಸಿದ್ಧಾಂತಿ)

ಆತನ ಹಾಗೆ ಮೂರು ಪಟ್ಟು, ಆರು ಪಟ್ಟು ಎಂದು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ನೋಟೀಸನ್ನು ಕೊಡಿ. ನೋಟೀಸನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇಂತಹ ಕಾಯಿದೆ ಮಾಡಿದೆ, ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕಡೆಯತನಕ ಗೊತ್ತಾಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ನೋಟೀಸನ್ನು ಕೊಡವೇ ಮಾಡಬಾರದು ಅಷ್ಟು ಮೂರ್ಖತನ ಅನ್ನೋಣ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಹೇಳಲಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರದವರು ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದು ತಪ್ಪು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. 1950ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ಕಾಯಿದೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. 1961ನೇ ಇಸವಿಯವರೆಗೂ ಕಾಯಿದೆಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಏನೋ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಅಷ್ಟೋ ಇಷ್ಟೋ ತೀರ್ವವಾಗಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಮಾತ್ರ ಏನು ಕೊಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮಿಂದ ಬರುವ ಹಣ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನೂ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರದವರೇ ಕೊಡುವ ಹಣವಲ್ಲಿ ಮುರುಕೊಂಡು ಏಕೆ ಕೊಡಬಾರದು ? ಆ ರೀತಿ ಹುಕುಂ ಮಾಡಿ. ಈ ತರಾಚೆ ಇನ್ನಿತರ ಜನಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದಿಂದ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಈ ದಿನದಿಂದ ಇನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಮೊದಲಿಗೆ ಇದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರಕಾರ ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ ? ಸರಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂದ ಈ ಜನಕ್ಕೆ ಏನು ಕೊಡಬೇಕೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಇವರಿಂದ ಬರಬೇಕಾದುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಏಕೆ ಕೊಡಬಾರದು ? ಮೊದಲಿಗೆ ಅವರಿಗೆ ಇಷ್ಟೇ ಕೊಡುವುದು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡಿ. ನೋಟೀಸನ್ನು ಕೊಡದೇ ತಮಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರು ಗುಮಾಸ್ತರು ಅಥವಾ ಕಾರಕೂನರ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಲಂಚ ಕೊಟ್ಟು ಏನೂ ಬರಲ್ಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಪುನಃ ಬನ್ನನ್ನು ಹತ್ತಿ ಹೋಗಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ಹಣ ಗುಮಾಸ್ತರಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಅರ್ಜಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಅನಂತರ ಅದು ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಹೋಗಲು ಇಡೀ ವರ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ಹಣ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅವನಿಗೆ ಏನು ಕೊಡುತ್ತಿರೋ ಅದನ್ನು ನೋಟೀಸಿನ ಮೂಲಕ ಇಷ್ಟೇ ಕೊಡುವುದು ಎಂದೇಕೆ ಹೇಳಬಾರದು? ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕದ್ದು ಇಷ್ಟೇ ಎಂದು ತಿಳಿಸಬೇಕು.

12-30 P. M.

ನೀವು ಕೊಡುತ್ತಿರೋ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಊರಿನೊಳಗೆಲ್ಲ ಅವರು ಕಛೇರಿಯಿಂದ ಕಛೇರಿಗೆ ಅಡ್ಡಾಡಿಕೊಂಡು ಜಮೀನು ಕೇಳುವ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಅವರು ಅರ್ಜಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ರೊಕ್ಕ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದರೆ ಮಾತ್ರ ಅವರ ಕಷ್ಟವೆಲ್ಲವನ್ನು ಛಿದ್ರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅಂದರೆ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದೀರಿ. ಜಾಯಿಂಟ್ ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಕಮಿಟಿಯ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಹಣ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ 6 ತಿಂಗಳೊಳಗಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಮೊದಲು ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೂ ಒಂದು ವರ್ಷದೊಳಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಬಡಬಗ್ಗರೂ ಸಹಾ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಯಾರಾದರೂ ವರ್ತಕದಾರ ಶ್ರೀಮಂತರಿದ್ದರೂ ಅಂತಹವರ ಸ್ಥಿತಿಯೂ ಸಹ ಒಂದೇ. ಆಗ ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಡಿ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ

ಒತ್ತಕಾರರಿಗೂ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಬಂದರೆ ಅವರ ಜಮೀನನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿ ಮುಂದೆ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಇವರಿಗೆ ಅಕ್ಯುಮುಲೇಟರ್ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡಿ. ಆಮೇಲೆ ರೆಕ್ಕೆ ಫಾಕ್ ಕಂಪನ್‌ಸೇಷನ್ ಕೊಡಿ ಬರಾಬರಿ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಹೆಚ್ಚಿನದು ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಇವರಿಗೆ ಕಂಪೆನ್‌ಸೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು ಕನಿಷ್ಟಪಕ್ಷ ಅವರಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಿ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The House now raises and will meet to-morrow at 1 P.M.

The House adjourned at Thirty-five Minutes Past Twelve of the Clock to meet again at One of the Clock on Thursday, the 20th April 1961.